

Akik szeretitek az Urat,
gyűlöljétek a rosszat;
szentjeinek lelkét megőrzí,
a gonoszok kezéből
megszabadítja őket.
Zsolt 97,10

Megtaláltak a segítségre szoruló emberek

Beszélgetés a Szent Erzsébet rózsája díjas Gérecz Sándornéval

Fotó: Lambert Attila

Gérecz Sándorné Marika 1997 óta az ózdi Szent Kereszt Felmagasztalása Plébánia karitász-csoportjának a vezetője. 81 éves, dédunokája is van, ám fiatalos, energikus, szelíd, ugyanakkor határozott személyiséggel korát meghazudtoló módon látja el a feladatát. Felfigyeltek rá, hiszen nem lehet őt nem észre venni akkor sem, ha egész életében a háttérben maradva segítette az ózdi rászorulókat.

– Hogyan tudta meg, hogy ön kapja idén a Szent Erzsébet rózsája díjat?

– A Magyar Katolikus Püspöki Konferenciától érkezett egy levél. Nem akartam elhinni, hogy nekem szól, de megnéztem, nekem címezték valóban. De mi állhat benne? A meglepettségtől alig tudtam elolvasni, mert nem számítottam kitüntetésre. Napokig alig hittem el, hogy engem, kis vidéki karitáoszt kiüntetnek, hiszen soha nem tettem mást, mint amit éreztem, hogy tennem kell. Ózdon nagyon sok szegény él. Valaha a kohászati üzem 13 ezer embert foglalkoztatott, alacsonyabb végzettségűeket is. Egyszer csak bezárták az üzemet,

rengeteg ember önhibáján kívül munka nélkül maradt. Azóta sem nyitottak új üzemeket. A fiatalok elmentek innen, az idősebbek, az alacsony iskolai végzettségűek itt maradtak. Van, aki közmunkaprogramban vesz részt, de sok a munkanélküli most is.

– Ózdról is származik?

– Tokajhegyalján, Tállyán születtem, majd Szerencsen érettségiztem, és 1962-ben férjhez mentem, s mivel a férjem itt volt mérnök a kohászati üzemben, Ózdra kerültem. Két lányunk született, az egyik itt lakik, a szomszédos katolikus óvodát vezeti, a másik Írországból dolgozik. Három unokám van, és van egy hatéves dédunokám is.

– Mi indította arra, hogy másokon segítsen?

– Nem tudok eléggé hálát adni a Jóistennek, hogy hívó családban nőttem fel, és áldott jó szüleim voltak. Nem voltunk gazdagok, de mindig volt anynyink, hogy másoknak adni tudjunk belőle. A segítségnyújtás örömét a szüleimtől tanultam.

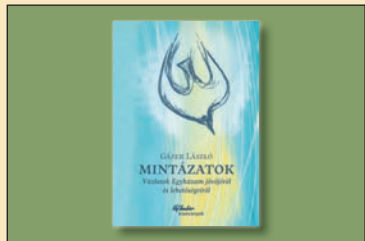
(Folytatás a 7. oldalon)

Szabadon imádkozzunk,
ne rabszolgaként!
Ferenc pápa katekézise
2. oldal

Az apostoli nuncius a Kaposvári
Egyházmegyébe látogatott
8. oldal

A válságtól az imáig
Megjelent Gájer László egyetemi
tanár könyve
12. oldal

A béke lehetséges

Interjú Matteo Zuppi bíborossal

Matteo Maria Zuppi bíboros, az Olasz Püspöki Konferencia elnöke Ferenc pápa békekövete volt a Pannonhalmi Főapátság által meghirdetett Bazilika 800 emlékév záró szentmiséjének főcelebránsa és szónoka november 11-én, Szent Márton napján. A történelmi örökségről, a béke megteremtésének szükségességéről, az Egyház és Európa jövőjéről beszélgettünk vele.

(Folytatás a 9. oldalon)

Egészségügyi szűrés háború idején is

Herczeg Anita jószolgálati nagykövet
is meglátogatta Kárpátalján a 75. orvosmissziót

Hetvenötödik alkalommal végzett szűrővizsgálatot a határon túl a Katolikus Karitász orvosmissziója november 16–17-én. A Nagyberegi Református Líceumban közel kétszáz fiatal és felnőtt vett részt a vizsgálatokon az orvosok, az ápolók és a munkatársak önkéntes segítségnyújtásának köszönhetően. A Karitász jószolgálati nagykövete, Herczegh Anita is bekapcsolódott a szűrések lebonyolításába.

(Folytatás a 3. oldalon)

Cselekvéssé vált életében a kereszténység

Örök nyugalomra helyezték Kozma Imrét

Végző búcsút vettek az október 17-én, életének 85. évében elhunyt Kozma Imre irgalmasrendi szerzetestől, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökétől, a Szuverén Máltai Lovagrend káplánjától. A budapesti Szent István-bazilikában helyezték örök nyugalomra november 15-én. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közleményét a 8. oldalon olvashatják.

Éljük át szívből a testvéri közösséget!

Erdő Péter bíboros, prímás tartotta a nagyszombati
Könnyező Szűzanya-búcsút

Erdő Péter bíboros, prímás vezette a Könnyező Szűzanya-búcsút november 16-án Nagyszombatban, a Szent Miklós-ekkatedrálisban. A magyar nyelvű szentmisén az együtt ünneplők megtöltötték a dómot. A szentmisén a vendéglátó Orosch János nagyszombati érsek és a felvidéki papság koncelebrált.

(Folytatás a 2. oldalon)

November 6-án a Szent Péter téren tartott általános kihallgatás keretében a Szentatya folytatta katekézissorozatát, melynek címe: „A Lélek és a Jegyes. A Szentlélek vezeti Isten népét Jézushoz, a mi remény-ségünkhöz.” Mai, tizenkettedik katekézisének témája: „A Lélek közbenjár értünk” – A Szentlélek és a keresztyén ima. A pápa kiemelte, hogy a bennünk lakó Szentlélek az, aki lehetővé teszi, hogy valóban tudjunk imádkozni, az élő Istennel kapcsolatba kerülni. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Gyermekeként imádkozzunk, ne rabszolgaként!

kapcsolatban Jézusnak van egy nagyon pontos kijelentése az evangéliumban: „Ha tehát ti, bár gonoszok vagytok, tudtok jó adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább adja mennyei Atyátok a Szentlelket azoknak, akik kérik tőle” (Lk 11,13). Mi valamenynyien jó dolgokat tudunk adni a kicsinyeknek, legyenek azok a gyermekeink, az unokáink vagy a barátaink. A kicsinyek mindig jól kapnak tőlünk. És hogyan ne adná nekünk az Atya a Lelket? Ez ez bátorságot ad nekünk, és mehetünk tovább. Az Újszövetségben azt látjuk, hogy a Szentlélek mindig az imádság közben száll le. Leszáll Jézusra a Jordánban való megkeresztelkedésekor, miközben „imádkozott” (Lk 3,21); és leszáll a tanítványokra pünkösdkor, miközben „egy lélekkel és állhatatosan imádkoztak” (ApCsel 1,14).

Ez az egyetlen „hatalom”, amellyel Isten Lelke felett rendelkezünk. Az imádság hatalma: ő nem áll ellen az imádságnak. Imádkozunk, és ő eljön. A Kármel hegyén Baál hamis prófétái – emlékezzünk arra a bibliai szakaszra – öröngve ugráltak, hogy az égből tüzet hívjanak le az áldoztukra, de semmi sem történt, mert bálványimádók voltak, olyan istent imádtak, aki nem létezik; aztán Illés is imádkozott, s a tűz leszállt, és elémészttette az égőáldozatot (vö. 1Kir 18,20–38). Az Egyház hűségesen követi ezt a példát: mindig ajkán van a könyörgés: „Jöjj, jöjj”, valahányszor a Szentlélekhez fordul: „Jöjj!” És ezt különösen a szentmisén teszi, hogy a Lélek harmatként leszálljon, és meg-

szentelje a kenyeret és a bort az eucharisztikus áldozathoz.

De van egy másik szempont is, amely a legfontosabb és legbátorítóbb számunkra: a Szentlélek az, aki az igazi imát megadja nekünk. Szent Pál ezt mondja: „Gyöngeségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk. A Lélek azonban maga jár közben értünk, szavakba nem önthető sóhajtozásokkal. S ő, aki a szívüket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten tetszése szerint jár közben a szentekért” (Róm 8,26–27).

Ez igaz, nem tudjuk, hogyan kell imádkozni. Mindennap tanulunk kell. Imádságunk eme gyengeségének okát egykor egyetlen szóval fejezték ki, melyet háromféleképpen használtak: melléknévként, főnévként és határozószóként. Könnyen megjegyezhető, még azok számára is, akik nem tudnak latinul, és érdemes észben tartani, mert önmagában egy egész értekezést tartalmaz. Mi, emberek – szól a mondás – „mali, mala, male petimus”, ami azt jelenti: mivel rosszak (mali) vagyunk, rossz dolgokat (mala) kérünk, és rosszul (male). Jézus azt mondja: „Ti el-

sősorban Isten országát és annak igazságát keressétek, a többit ráadásaként megkapjátok!” (Mt 6,33); mi viszont mindenekelőtt a ráadást, vagyis a saját érdekeinket keressük – sokszor! –, és teljesen elfeledkezünk arról, hogy Isten országát keressük. Az országot kérjük az Úrtól, és minden jön azzal együtt!

A Szentlélek eljön, igen, hogy segítsen bennünket gyengeségünkben, de még valami nagyon fontosat tesz: tanúságot tesz előttünk arról, hogy Isten gyermekei vagyunk, és ajkunkra adja a kiáltást: „Atya!” (Róm 8,15; Gal 4,6). A Szentlélek ereje nélkül nem tudjuk azt mondani, hogy „Atya, Abba”. A keresztyén ima nem az, hogy a telefon egyik végéről az ember beszél a telefon másik végén lévő Istenhez, nem, hanem Isten imádkozik bennünk! Isten által imádkozunk Istenhez. Imádkozni azt jelenti, hogy belehelyezzük magunkat Istenbe, és hogy Isten belénk költözik.

A Szentlélek éppen az imádságban mutatkozik meg „Paraklétoszként”, vagyis szószólóként és védelmezőként. Ő nem vádol bennünket az Atya előtt, hanem védelmez. Igen, védelmez, meggyőz bennünket arról, hogy bűnösök vagyunk (vö. Jn 16,8), de azért teszi ezt, hogy megizeltesse velünk az Atya irgalmasságának örömeit, nem pedig azért, hogy meddő bűntudattal tönkretegyen bennünket. Ha szívünk szemrehányást is tesz nekünk valamiért, ő emlékeztet arra, hogy „Isten nagyobb a szívünkénél” (1Jn 3,20). Isten nagyobb a bűneinknél! Mindannyian bűnösök vagyunk... Gondolkodjunk el ezen: talán néhányan

közületek – nem tudom – nagyon félnek amiatt, amiket elkövettek, félnek attól, hogy Isten megfeddi őket, félnek sok mindentől, és nem találnak békét. Kezdj el imádkozni, hívd a Szentlelket, és ő majd megtanít arra, hogyan kérj bocsánatot! És tudjátok-e? Isten nem csúri-csavarja a dolgokat! Amikor bocsánatot kérünk, nem hagyja, hogy befejezzük! Mi elkezdjük mondani, hogy „bocs...”, de ő nem hagyja, hogy befejezzük a bocsánat szót.

Ő már előbb megbocsát, mindig megbocsát, mindig mellettünk van, hogy megbocsásson nekünk, mielőtt befejeznénk a bocsánat szót. Mi csak annyit mondunk, hogy „bocs...”, és az Atya mindig megbocsát nekünk! A Szentlélek közbenjár értünk, és megtanít, hogy mi is közbenjárjunk testvéreinkért. Megtanít a közbenjáró imára: hogy imádkozzunk ezért az emberért, imádkozzunk azért a betegért, azért a börtönben lévőért; hogy imádkozzunk az anyósért is, és imádkozzunk mindig, mindig. Ez az imádság különösen tetszik Istennek, mert ez a legingyenesebb, a legérdektelenebb. Ha minden egyes ember mindenkiért imádkozik, akkor az történi – Szent Ambrus szavaival –, hogy mindenki minden egyes emberért imádkozik; az imádság megsokszorozódik (*De Cain et Abel*, I, 39). Az ima ilyen. Egy nagyon értékes és szükséges feladat az Egyházban, különösen most, a szentévre való előkészület idején: egyesülni a Paraklétossal, aki „közbenjár mindannyiunkért Isten tervei szerint”.

De kérlek benneteket, ne úgy imádkozzatok, mint a papagájok! Ne blablázzatok! Hanem inkább azt mondd: „Uram”, de szívből mondd! „Uram, segíts rajtam!” „Uram, szeretlek!” És amikor a Miatyánkot mondd, akkor így imádkozz: „Atyám, te vagy az én Atyám!” A szíveddel imádkozz, ne a száddal, ne úgy, mint egy papagáj! Segítsen bennünket a Lélek az imádságban, mert nagy szükségünk van rá! Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

(Folytatás az 1. oldalról)

A Szent Miklós-ekskatedrális több mint két és fél évszázadon át a Magyar Királyság főtemploma volt attól fogva, hogy az esztergomi érsekség 1543-ban, a török időkben kényszerből Nagyszombatba tette át székhelyét. A bazilikában a padokat és az oldalhajót is megtöltötték a hívek, s énekükkel a nagyszombati könnyező Szűzanya közbenjárásért esedeztek. A szentmise elején a főpapok és a papság a kegykép előtt térdelve-imádkozva énekelt el a loretoi litániát, majd – a teljes búcsú elnyerésének egyik feltételként – mindenki imádkozott a Szentatya szándékára.

Orosch János érsek köszöntőjében emlékeztetett a Könynező Szűzanya kegyképének történetére, kiemelve az 1710-ben kitört pestisjárványt és az abból való csodálatos megmenekülést. Külön hangsúlyozta az imádság évének jelentőségét, valamint a közelgő szentévet, amely hamarosan megkezdődik az Egyházban. Megköszönve Erdő Péter jelenlétét, kérte, hogy a szentmisében közösen imádkozzanak a városért, a családekért és a magyar hívekért.

Erdő Péter bíboros homíliájában elmondta: „Örömmel fogadtam el érsek úr megztisztelő meghívását a mai szentmisére. Nagyszerű alkalom ez számunkra, hogy az imádság évében együtt könyörögjünk, és kérjük a Boldogságos Szűz közbenjárását Egyházunkért és népeinkért.”

A bíboros emlékeztetett arra, hogy „a pestistől való

Éljük át szívből a testvéri közösséget!

Erdő Péter bíboros, prímás tartotta a nagyszombati Könnyező Szűzanya-búcsút

szabadulást a Szűzanya közbenjárásának köszönte ez a város, amikor a kegyképet körülhordozták. Nem varázsszer, hanem győzelmi jelvény egy ilyen szentkép. Megfelel emberi természetünknek, mely látni és érezni akar, de főleg a látható világon túlra, az isteni kegyelem előterébe (...). Ám ha belegondolunk, hogy a kép már 1708-ban könnyezett, amikor ezt a vidéket még a kuruc-labanc háborúk pusztították, akkor ráébredünk, hogy ebben is üzenet rejlik. Mert melyik édesanyának ne fájna a szíve, ha gyermekei egymással testvérgyilkos háborút vívnak?

Az evangélium tanítása szerint Jézus azt akarja, hogy az emberek mindnyájan a következő legyenek, neki pedig, és így egymásnak is, édestestvérei – folytatta beszédét Erdő Péter. – Az örömhír tehát itt, Szűz Mária kegyképe előtt arra hív minket, hogy éljük át szívből a testvéri közösséget, különösen a hívő keresztyének között. A segítő és megértő szeretetnek is megvannak a hatóköréi. Először a legközelebb állók iránt, családunk, rokonaink, a ránk bízottak iránt tartozunk felelősséggel. Azután a kisebb-nagyobb emberi közösségek, egyházközösségek, sőt egész népeket köti össze és a nemcsak fizikai és kulturális, hanem – ha Isten kegyelme lehetővé teszi –

lelki közösség. És ez az a testvéri kapcsolat, ami túllép, túl kell hogy lépjen még a népek határain is a megértés, a tisztelet és a segítő szeretet területén”.

Homíliáját így folytatta a bíboros: „Nekünk is, mint egyházi közösségnek, sokszor lehet kísértésünk, hogy szomorúnak és elhagyatottnak érezzük magunkat. Mintha ki lennénk szolgálatva az e világi hatalmak játekának vagy olykor ellenséges indulatának. Mintha bennünket is fenyegetne a kísértés, hogy mi az értelme, mi az érteke közösségünk életének. És éppen ilyenkor hasít belénk a csodákat tevő Isten gondviselő szeretete. Mikor már azt hisszük, hogy az érdektelenség, a féltétajékoztatás, az ellenséges indulatok vagy akár a saját köreinkben érezhető kudarcok és hibák

szinte maguk alá temetnek minket, akkor kel fel a hajnalcsillag, akkor döbbenünk rá, hogy pótolhatatlan küldetést bízott ránk Isten: a Krisztusban adott kinyilatkoztatás teljességét kell képviselnünk a világban, az egész emberiség üdvösségének jelvé és eszközévé kell lennünk. Akkor pedig már nem a statisztikák és a kötöttségek rab-ságában élünk, s nem ijedünk meg az emberi gondolkodás és viselkedés gyökeres átalakulásától sem, amely kultúránknak szinte a végét jelzi. Mert tudjuk, hogy az Egyház útja az ember, hozzá van küldetésünk, abban az állapotában és helyzetében, ahogyan találjuk. És meghívjuk a krisztusi életre, abba a testvériségbe, amelynek középpontja maga a feltámadott Üdvözítő” – mondta Erdő Péter.

A nagyszombati Szent Miklós-bazilikában nagy tiszteletnek örvendő Szűz Mária-kép egy Rómában ismert kegykép alapján készült. A festmény szerzőjét nem ismerjük. A török vezér, Köprülü Ahmed 1663-ban nagy erővel készült Bécs bevételére, odáig azonban nem jutott el. A hatalmas török sereg a Párkánynál megépített hídon átjutva negyvennapos ostrom után bevette a Felvidék legerősebb várát, Érsekújvárt, így minden valószínűséggel várható volt, hogy továbbhaladva Nagyszombatot is elfoglalja. Sokan elhagyták a várost, s az ott maradtak csak a hitükben bízhattak. Az Istenanya azonban védte és megmentette a várost. Mert hogyan lehetne másképpen megmagyarázni a tényt, hogy a tovább terjeszkedő török elkerülte Nagyszombatot? Ugyanebben az időben egy másik csodálatos esemény is történt a városban. A Szűz Mária-képen véres verejtéket fedeztek fel. Erről az eseményről kevés a híradás, ám elevenen élt az emberek emlékezetében.

Néhány évvel később, a második kuruc háború idején, 1708-ban a nagyszombati Mária-kép még inkább a csodálat és a tisztelet tárgyává lett, ugyanis égi Édesanyánk három alkalommal is könnyezett a nép bűnei és a várost, vala-

mint környékét sújtó csapások fölött. Július 5-én, reggel hat óra előtt Mártonffy György prépost paptársaival a hívek körében imádkozva észrevette a kép könnyezését. Többen látva ezt eskü alatt tanúskodtak a történetéről. A csoda híre gyorsan terjedt, és sokan a templomba sietve kérték a Szent Szűz ol-talmát, közbenjárását. Ugyanabban az évben, augusztus 10-én délután három és négy óra között ismét könnycseppek vélték felfedezni a képen a Szűzanya mindkét szeme alatt. A helyi plébános saját kezűleg törölte le a könnycseppeket, így is meggyőződve a csoda valóságáról. Másnap, 11-én az egész templom megtelt hívekkel. A kápolnában Szűz Mária képe előtt térdelt Mártonffy prépost több pappal együtt. Amikor megszólalt az orgona és felcsendült a Mária-ének, a könnyezés megismétlődött. Az egymást követő három könnyezés után megkezdődött a történetek hivatalos kivizsgálása. Még abban az évben, Szent Miklós püspök ünnepén megkoronázták a nagyszombati Szűzanya kegyképet. A korona Esterházy Pál felesége, valamint Thuróczy Erzsébet szemtanú adományaiból készült. A tanúvallomások és a kivizsgálás eredményének alapján az akkori esztergomi érsek 1708. december 19-i levelében engedélyezte a kegykép nyilvános tiszteletét a nagyszombati Szent Miklós-templomban.

Kuzmányi István
Fotó: Hideghéthy/
Felvidék.ma

Egészségügyi szűrés háború idején is

Herczeg Anita jószolgálati nagykövet is meglátogatta Kárpátalján a 75. orvosmissziót

(Folytatás az 1. oldalról)

A Katolikus Karitászs orvosmissziója hét éve végez szűréseket a határon túli magyarok településeken, hogy kiegészítse, helyenként pótolja az orvosi ellátást. A háború miatt most még nehezebben jutnak el a kórházba, rendelőkre az ott élők. Az orvosmisszió keretén belül önkéntes szakorvosok, ápolók és munkatársak fogászati, szemészeti és ortopédiai szűrővizsgálatokat végeznek a gyerekeken, a felnőttek számára pedig vérnyomás- és vércukormérést, EKG-vizsgálatot, és az idei évtől kezdve nőgyógyászati rákszűrést biztosítanak.

November 16-án érkeztek a hetvenötödik orvosmisszióra, a Nagyberegi Református Líceum épületébe. Erre a napra Herczegh Anita, a Katolikus Karitászs jószolgálati nagykövete is ellátogatott, hogy részt

vegyen a szűrővizsgálatok lebonyolításában. Az iskola termeiben a padokat félretolva rendelők alakítottak ki. A folyosó végén lévő teremben kapott helyet a gyógytornász és a konduktor, a közelebbi helyiségekben végezték a hallásvizsgálatot, a szemészeti és a fogászati szűrést, a vércukor- és a vérnyomásvizsgálatot, a folyosó másik végén pedig az EKG-t.

„Az orvosmisszió önkéntesei 2017-től összesen 74 alkalommal jutottak el Kárpátalja, Délvidék és Erdély 28 településének óvodáiba és iskoláiba. A szűréseken több mint 11 ezer óvodást, kisiskolást és felnőttét vizsgálták meg, és közel 1400 nőgyógyászati és rákszűrést végeztek el. A Karitászs eddig közel 1300 szemüveget és 1100 lúdtalpbetétet juttatott el a rászoruló gyermekekhez” – nyilatkozta Kecskés László, a Katolikus Karitászs orvosmissziójának felelőse. A Via et Vita Nagycsaládos Egyesületnek köszönhetően most már kárpátaljai magyar pedagógusoknak is tartanak képzéseket, hogy szemészeti és ortopédiai előszűréseket intézményekben, ahová nem jut el az orvosmisszió. „Tegnap Kigyóson és Beregújfaluban tartottunk szemészeti szűrést a pedagógusok segítségével” – mondja Kecskés László.

„A Via et Vita Nagycsaládos Egyesülettel 2017 júniusában Gyertyánligetre, Kárpátalja szélére vittünk adományokat

– folytatja Kecskés László az orvosmisszió megalakulásának emlékeit felidézve. – A helyi karitászs vezetője említette, hogy szükségük lenne orvosra. Vojcek László tanár úr, aki a Katolikus Karitászs orvosmissziójának vezetője, akkor azonnal orvosokat gyűjtött maga köré, így abban az évben, szeptemberben nyolc fővel tértünk vissza Gyertyánligetre. Jelenleg három orvos, valamint optometrikusok, mentőtisztek, gyógytornászok jöttek velünk Nagyberegre. Az orvosmisszióknak nyolcvanhét aktív tagja van, de több mint százhuszan csatlakoztak hozzánk az évek folyamán, nemcsak Budapestről, hanem Szegedről, Nyíregyházáról, Pécsről és Győrből is. Volt, aki gyermekszülés után amint tudott visszatért a csapathoz. Sokan évente többször ráálldozzák a hétvégéjüket a határon túli települések közösségeinek szűrésére. Ezeken az alkalmakon általában orvosok is részt vesznek, akik 2018-ban hozták létre a medikusmissziót.”

Az orvosmisszióhoz ezúttal két gyógytornász csatlakozott, akik nagyon lelkiismeretesen és lelkesen végzik a fiatalok lúdtalp- és gerincferdülés-szűrését, s figyelmet fordítanak a gyerekek testtartására is. Ha szükséges, ismertetik a tor-

nagykorlatokat, ezeket papíron vagy online osztják meg a tanulókkal.

A fogászati szűrés prevenciós jellegű. Megtanítják a helyes fogmosási technikát, és megállapítják, kinek volna szüksége fogszabályzásra. A felnőtteknél szájüregi rákszűrést is végeznek, s ha kell, további vizsgálatokra küldik a beteget. Fogorvosi ellátást helyben nem tudnak nyújtani, hiszen ahhoz külön engedélyre volna szükség. „Sokan fellelegeznek, ha nem állapítunk meg problémát. Nem első alkalomkor kérdezték az ellátottakat, hogy mennyibe fog kerülni a vizsgálat. Nem hitték el, hogy nem kell fizetniük” – mondta a látogatás során a fogorvos doktornő.

A nagyberegi líceum lelkesigazgatója, Tóth László

református lelkész elmondta, most először szerveztek szűrést az iskolában. „A tanároknak és a munkatársaknak kötelező évente részt venniük orvosi vizsgálaton. Száznegyvenhat diákunk van, közülük sokan mondják a szűrések után, hogy szemüveg vagy fogszabályzó kell nekik. Egy tizenhárom éves gyereknek nem biztos, hogy megmérjük otthon a vérnyomását, de még az orvos sem méri meg, ha például sportbaleset miatt ellátásra szorulna. Az egyik diákunk azt kérte, ne szólítsa fel a tanár, ha olvassni kell. Nem tudtuk, miért. Kiderült, hogy nem látja a betűket, szemüveg kell neki. A faluban, a gyülekezetben és a szomszéd faluban is meghirdettük a szűrés lehetőségét, így sok gyerek és felnőtt iratkozott fel a vizsgálatokra.”

vettem. Vérnyomás- és vércukormérést végeztem, és sajnos találtunk olyan gyermeket, akinél magas értéket mértünk, így további ellenőrzésre és vizsgálatra van szükség. Megnéztem az ortopédiai, szemészeti, fogászati és hallásvizsgálatot is. Az orvosok és segítők minden olyan szűrést igyekeznek elvégezni, ami mobil eszközök használatával lehetséges. A cél az, hogy időben kiderüljenek a problémák, amelyekkel komolyabban kell foglalkozni. A háború miatt most nehezebb itt

orvosi ellátáshoz jutni, kevesebb energia és pénz jut erre a célra mind a családoknak, mind az állami feladatellátásban. Ugyanakkor nagyon fontosak ezek a szűrések, mert sokszor a szülők sem veszik észre, hogy a gyerek nem jól hall vagy látásproblémája van. Ez pedig az iskolai tanulmányokban is gondot jelenthet, lemaradáshoz, magatartási problémákhoz vezethet, akár még el is lehetetlenítheti a gyerek tanulmányait. A Katolikus Karitászs jószolgálati nagyköveteként minden olyan területre szeretnék rálátni, amely a segítségnyújtás, legyen az a hajléktalanellátás, a hátrányos helyzetű családoknak való adománygyűjtés vagy az orvosmisszió munkája. És szeretnék aktívan részt

venni ezekben a feladatokban, hogy ne csak jelképes legyen a jelenlétem, hanem hasznos munkát is végezzenek a Karitászsban.”

Écsy Gábor, a Katolikus Karitászs országos igazgatója kérdésünkre elmondta, az orvosmisszió létrejötté előtt, a 2010-es években a kórházmisszióval főleg gyermekorvászokhoz vittek gyógyászati segédesszközöket, és mozgásfejlesztő szobák kialakítását támogatták. „Láttuk, hogy komoly gondok vannak az orvosi ellátásban, főleg a gyerekek szűrése terén. Sok betegség megelőzhető lett volna, ha van szűrési lehetőség. Ennek hiányában azonban mi már csak a beteg gyerekekkel találkoztunk. Vojcek doktor akkor megszervezte az orvosmissziós hálózatot a közvetlen munkatársaiból, majd szélesebb körben is elterjedt a felhívás. Sok önkéntes orvos jelentkezett, hogy a hétvégéjén szűrővizsgálatok végzésére ajánlja fel. Kárpátalján pedig meg kellett szervezni, hogy legyenek befogadó helyszínek a vizsgálatokhoz, és hogy az emberek el merjenek jönni a szűrővizsgálatokra, hiszen senki sem szeret orvoshoz járni. A szülők és a gyerekek félelmét sikerült legyőzni. A líceumokban, a plébániákban és a magyar iskolákban megtudtuk szervezni a szűrést. Először csak kisgyerekeket vizsgáltunk, de aztán a szülők is előálltak a problémáikkal, és kiderült, sokuknak magas a vérnyomása vagy a vércukra. Előfordul, hogy egy beteget áthozunk Magyarországra, hogy megfelelő ellátást kapjon.”

A Katolikus Karitászs országos igazgatója elmondta, a pandémia idején fertőtlenítőszereseket és a járvány elleni védekezést segítő eszközöket szállítottak a kórházakba és az iskolákba. A háború is nehezítette az orvosmisszió munkáját. Sokszor akadályozta a szűrést légiradió, máskor nem volt fűtés vagy villany. „Egy alkalommal általában 16-18 ember vesz részt a misszió munkájában, orvosok és segítők, akik az adminisztrációs munkát végzik, illetve a szakértelmet nem igénylő vizsgálatokat. Egy hétvégén 10-150, sokszor 200 ember szűrését látjuk el. Ha kiderül, milyen szemüveg, lúdtalpbetét szükséges, általában egy hónapon belül hozzuk is a segédeszközt, amelynek költségeit a Karitászs állja.”

A november közepén tartott orvosmisszió több mint negyven szemüveget írtak fel és harminc lúdtalpbetétet. A gyerekeknek is végeztek vérnyomás- és vércukormérést, a vizsgálatok során négy magas vérnyomásos és egy magas vércukrú gyermeket találtak.

Az orvosmisszió támogatói a Via et Vita Nagycsaládos Egyesület, Magyarország Kormány, valamint a Katolikus Karitászs adományozói. Az egész évben végzett prevenciós szűréseket a 1356-os telefonszám hívásával vagy a www.karitasz.hu oldalon keresztül lehet támogatni.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Az élet nem hatalom, hanem szolgálat

Jn 18,33b–37

Nemrég láthatóvá és látogathatóvá vált „Szent Péter széke” a római Szent Péter-bazilikában. A hírek szerint a Szeplőtelen Fogantatás ünnepéig még megtekinthető lesz. Az apostolfejedelem primátusát jelképező fa trónszék nagy valószínűség szerint a 9. századból származik, tehát az első pápa nyilvánvalóan nem ült benne. Úgy gondolom, ezt meg sem próbálta volna, hiszen prófécijában a Mester felkészítette arra, hogy idős korában milyen trón várja, milyen halállal fogja megdicsőíteni az Urat (vö. Jn 21,19). Miként „A keresztt oltárán Jézus, égi Bárány, Atyjának feláldoztatott”, Péter apostol is ugyanilyen módon, a keresztrónusán fejezte be földi pályafutását ott, a vatikáni dombok alatt. A kiállítás kapcsán nem véletlenül nyilatkoztak így a trónszékről: „A Cathedra azt tanítja, hogy az élet nem hatalom, hanem szolgálat.” Ez a Krisztus király által tanított és kért helyes lelkiület.

Hogyan is érthette volna meg Pilátus a kérdéseire kapott krisztusi válaszokat?! Ő teljesen más világban élt. A hatalmas Római Birodalom könyörtelen képviselője volt, aki nem sokkal a keresztre feszítés előtt galileai zárandokok vérért elegyítette áldozati állataik vérével (vö. Lk13,1), és több vérengzés is fűződik helytartói működéséhez. Végül kegyvesztett lett, és száműzetésbe kényszerült. Előbb-utóbb ez a földi hatalmaskodók sorsa: „Karja bizonyá-

got tett hatalmáról: szétszórta a szívük szándékában gőgösöket, letaszította trónjukról a hatalmasokat, az alázatosakat pedig fölemelte” (Lk 1,51–52).

Hatalmasok, hatalmaskodók ma is léteznek; nem csak ország-világ uraira gondolok, hiszen az egyháziak sem kivételek! Már az első tanítványokat is megkísértette a rivalizálás, az összehasonlítás, egyszóval a rangkóróság, s ez a kísértés velünk marad a világ végéig... Kiirthatatlannak tűnő ragály! A *Jelenések könyvéből* a mostani hétvégén felolvasott szakasz viszont egyértelműen tanítja, hogy Krisztus királyságának végső eljövetelekor a föld minden népe alázatosan veri majd a mellét, azzal az örömhírrrel, hogy az Úr szeret minket! Vérével megváltott minket bűneinktől!

Van okunk tehát az örömrre, az ünneplésre Krisztus Király vasárnapján: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat! Ne féljünk beengedni őt az életünkbe, még úgy se, ha tudatosítanunk kell: nem vendégként, hanem családtagként kér bebocsátást. Vannak kérései, törvényei, megfontolandó tanácsai, sőt elvárásai. Nem ígér gondmentességet, de gondviselést igen. Jó tanácsom minden kedves olvasónak, hogy próbálják ki: mindent vele, semmit sem nélküle! Így sok minden helyrerázódhat az életünkben...

Fekete Szabolcs Benedek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (47.)

Milyen jó, hogy vannak templomaink, kápolnáink, istentiszteleti helyeink! Szükségesek is ezek, hogy ünnepeinket és jeles napjainkat megfelelő körülmények között tudjuk ünnepelni. Az Istennel való találkozás méltó helye a templom. A Görögkatolikus Egyházban ezt a gondolatot különösen elmélyíti az Istenszülő templomba való bevezetésének ünnepe. Mária ott készülhetett fel magasztos hivatására, hogy majd az „Istennek élő lakhelye” lehessen, vagyis a „templomoknak legcsodásabb nagy temploma” – amint egyik liturgikus szövegünk fogalmaz.

Az Istennel való kimagasló találkozás helye valóban a templom. Népi megfogalmazás szerint „az Isten háza”. Ámde ennek szentírási gyökere van! Ugyanis a vándorútján megpihenő Jákob álmában látta, hogy a föld összeköttetésben áll az éggel. Ébredése után szent borzalommal állapította meg: „Valóban az Úr van ezen a helyen (...).« Félelem fogta el, és így szólt: »(...) Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja!«” (Ter 28,16–17). Aztán a helynek „a Bétel nevet adta”, ami szó szerint „Isten házát” jelenti. A követ pedig – melyen aludt – olajjal fölkenste. Majd meg is mondta: „Ez a kő, amelyet emlékkőül felállítottam, az Isten háza lesz” (Ter 28,22). A legelső ószövetségi templommá tette tehát!

Mindezek fényében a zoltáros ihletett és sugalmazott szavait mi, keresztények is a magunkénak vallhatjuk: „Uram, szeretem házadat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét” (Zsolt 26,8). S ha nem is szó szerinti értelemben, de lelkileg vele együtt imádkozhatunk: „Egy dolgot kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy az Úr házában

lakhassam egész életemben; láthassam, milyen jóságos az Úr, és gyönyörködhessem templomában” (Zsolt 27,4).

Az Úr Jézus életében is fontos helyet foglalt el a templom. Onnantól kezdve, hogy nyolcnaposan körülmetélték, negyvennaposan bemutatták a templomban, tizenkét évesen nemcsak felment a templomba, hanem ott is maradt, míg rá nem találtak. Az evangélisták, bár különböző módon, de beszámolnak arról, hogy felnőtt korában hányszor ment fel a templomba. Isten házának pusztulását látva előre megszíratta azt. Megtisztította, amikor kiűzte belőle a kufárokat. Fontos volt tehát a templom Jézusnak, noha ő bárhol és bármikor tudott imádkozni, mindenkinél mélyebb és bensősegebb kapcsolatban lenni a mennyei Atyával. Imádkozott félrevonulva, imádkozott a hegyen, az utolsó vacsora termében, a Getszemáni-kertben, imádkozott a kereszten... De azért azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, amit tizenkét évesen mondott: „Nem tudtátok, hogy Atyám házában kell lennem?” (Lk 2,49) – Bizony jó lenne követni, minél többet jelen lenni a templomban!

Templomainkat igyekszünk méltóvá tenni az Istennel való találkozásra. Hagyományunk szerint az előcsarnok a bűnbánat helye. S kinek nincs szüksége a bűnbocsánatra?! A templom hajója az a hely, ahol közösségileg fejezhetjük ki az Istenhez és egyúttal az egymáshoz tartozásunkat. A szentélyben meggyébe a legszentebb áldozat, amelybe mindnyáján bekapcsolódhatunk, s a belőle – az igéből és a szentségből – áradó kegyelmet befogadhatjuk.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Liturgia és olvasás: vége

Kilencedik osztályos gimnazistaként volt egy görögkatolikus osztálytársam, aki egyszer megjegyezte, mennyire furcsa neki a liturgiánk lezárása. Emlékeztetnek rá, hogy „a szentmise véget ért”, majd megkönnyebbülve válaszolunk: „Istennek legyen hála.” Egykori diáktársam kamaszosan félreértette a mise szavait. Megjegyzése viszont rávilágít arra, milyen sokatmondó, ahogyan véget ér egy-egy liturgia, esemény, művészeti alkotás vagy akár életünk egy meghatározó szakasza.

„Az éjjel soha nem érhet véget... Indul az utazás, csak erre vártál” – a magyar szurkolók 2015 óta ezt éneklik a futballválogatott mérkőzésein. Jogosan. Hiszen ami lelkesít, azt nem szeretnénk lezárni. Legyen az mérkőzés, film, könyv vagy imádság: ha éltető, akkor közben elröpi az idő, töltekezünk, és sajnáljuk, hogy előbb-utóbb a végére érünk. Ám amit valóban érdemes átélnünk, az nem is ér véget, legalábbis nem ilyen elvágólagosan. Egy ideig még a fülünkben visszhangzik a zene, az ének dallama, amit együtt énekeltünk, tovább foglalkoztat bennünket egy gondolat vagy történet, ami iránt nem maradhattunk közömbösek.

Marad bennünk egy meghatározó érzelmi lenyomat, miután részt vettünk egy mélyen átélt esküvőn, egy mécsvilágos adventi róratemisén vagy éppen a személyes gyászunkban elkísérő temetésen. Gondolatban még vissza-visszatérünk azokhoz a benyomásokhoz, amelyek érték bennünket, hogy újra és a maga teljességében átéljük a már elmúlt pillanatot. Igényeljük, hogy beszélhessünk róla, hogy megosszuk másokkal az élményeinket, hogy visszanézzük a liturgián készült fotókat, újra-olvassuk a beszédet, és meghallgassuk, mások mit és hogyan tapasztaltak meg velünk együtt.

Az Isten akarata szerint végzett liturgia a művészeti alkotásokhoz hasonlóan katarzishoz, megtisztuláshoz vezet. Egyszerűen fogalmazva: más emberekké válunk általa: új szemmel látunk, megújult érzékenységgel érzékelünk és gondolkodunk. Érettebbek, többek leszünk tőle. A liturgia vége valójában kezdeti lendület, az első lépés, amely szeretné mozgásba hozni és étellel, új értelemmel megtölteni a hétköznapiakat. Istennek legyen hála érte! Amen.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Alexandriai Szent Katalin

November 25.

Katalin, a szép királylány az egyiptomi Alexandriában élt, és műveltségével kitért kortársai közül. Legendája szerint amikor Maxentius császár (305–312) meglátogatta Alexandriát, halálos ítélettel fenyegették meg mindazokat, akik nem áldoznak a bálványoknak. Katalin a császár elé lépett, és a keresztt jelét rajzolta magára, értésére adva, hogy keresztény. Majd vallomást tett arról, hogy egyedül Jézus Krisztust követi, mert a filozófusok és a költők műveinek tanulmányozása során felismerte e világ bölcsességének hiábavalóságát. A császár őt is kényszeríteni akarta a bálványok előtti áldozatra. Katalin megtagadta ezt, és lehetőséget kért rá, hogy tudományos vitában védje meg hitét. Maxentius ezért Alexandriába hívatta birodalma ötven leghíresebb bölcselőjét. Mivel egymás után hajoltak meg Katalin érvelése előtt, a császár dühében valamennyit máglyahalálra ítélte. Amikor a vesztőhelyre vitték őket, Katalin azzal biztatta őket, hogy a tűzhalál pótolhatja a keresztséget, és ha hisznek, elnyerik az örök életet.

A császár ezután felkínálta Katalinnak a császárnői trónust, s ezzel burkolta a házasságot, azzal az ígérettel, hogy minden városban szobrot állíttat neki. Ő azonban visszautasította a kísértést. Maxentius ekkor erőszakhoz folyamodott: letépette Katalinról ékes ruháját, ölmos ostorokkal megostoroztatta, majd börtönbe vettette. Ám az ott töltött tizenkét napot Katalin térítésre használtá fel. Ekkor a császár halállal kezdte fenyegetni. Késekkel felszerelt kerekekből álló kínzószerkezetet készíttetett, amikor azonban Katalint ennek felhasználásával meg akarták ölni, angyalok mentették meg, a szétört kerekek darabjai pedig több katona halálát okozták. A látványtól megrémült tömeg tiszteletet adott „a keresztények hatalmas Istenének”, a császárné pedig kérlelni kezdte a férjét, hogy hagyjon fel a harccal, amelyet Isten ellen folytat. Sőt, ő

maga is megvallotta, hogy hisz Krisztusban. Erre a császár megkínóztatta, majd a testőrtisztel és a kétszáz katonával együtt lefejeztette, s kiadta a parancsot, hogy Katalint is fejezzék le.

Valószínű, hogy a VI–VII. században görögül írt *Katalin-passiót* a képmbolás elől nyugatra menekülő szerzetesek vitték magukkal Rómába, ahol a XIV. században kiegészítették gyermekkorának történetével. E szerint a ciprusi király leánya volt, akit szülei csodás ajándékként kaptak Istentől. Miután felseledült és megkeresztelkedett, másnap Krisztus a Szűzanyával együtt látomásban megjelent neki, és eljegyezte magának.

A középkorban széles körben tisztelték szüzességéért és bölcsességéért. Mivel a hit igazságát oly hatásosan védte, a teológusok, a filozófusok és az ügyvédek védőszentje lett. A párizsi Sorbonne Egyetem pecsétjébe is az ő képét véstették, ezért a középkori főiskolák, könyvtárak, tanárok és tanulók, szónokok és később a nyomdászok is védőszentjüként tisztelték. Mivel utolsó imádságában is segítséget ígért a betegeknek és a haldoklóknak, a késő középkorban gyakran a kórházak patrónája, és börtönbeli hősiessége miatt a foglyok hozzá folyamodtak szabadulásért. A kínzására szerkesztett keses kerekre emlékezve mindazok az iparosok, akik kerékkel foglalkoztak, szintén segítségül hívták. A házasságra készülő fiatal lányok az ő segítségét kérték, hogy jó vőlegényre találjanak. A tizennégy segítő szent egyike.

L.K.

NOVEMBER 24., ÉVKÖZI 34. VASÁRNAP – KRISZTUS, A MINDENSÉG KIRÁLYA (Dung-Lac Szent András és társai, vértanúk, Emma, Flóra, Virág) – Dán 7,13-14 (Az eljövendő Emberfiának – Krisztus Királynak – országa mindörökre fennmarad.) – Jel 1,5-8 (Isten szava megítéli a szív gondolatait és érzéseit.) – Jn 18,33b–37 (Krisztus – Pilátus előtt – megkötözve is megvallja, hogy ő a mindenség királya.) – **Zsolozsma:** II. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 229 – EE 585, Ho 229 – EE 154, Ho 280/B – EE 598, Ho 150 – EE 200.

NOVEMBER 25., HÉTFŐ – Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú emléknapija (Liza) – Jel 14,1–3.4b–5 – Lk 21,1–4.

NOVEMBER 26., KEDD (Virág, Konrád, Leonarda) – Jel 14,14–19 – Lk 21,5–11.

NOVEMBER 27., SZERDA (Amina, Virgil, Virgínia) – Jel 15,1–4 – Lk 21,12–19.

A hét liturgiája

B év

ANDRÁS APOSTOL ÜNNEPE (Andrea, Andor) – Róm 10,9–18 – Mt 4,18–22.

C év

DECEMBER 1., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Elza, Blanka, Natasa) – Jer 33,14–16 (Isten elküldi a Messiást, aki Dávid nemzetségéből születik.) – 1Tessz 3,12–4,2 (Krisztus eljövételére erősítse meg szívünket az Úr.) – Lk 21,25–28.34–36 (Elközelgett a ti megváltásotok.) – **Zsolozsma:** I. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 2, EE 501, EE 413, Ho 2 – EE 3, 4, Ho 133 – EE 503, Ho 6 – EE 10.

Joseph Ratzinger teológiája

Nemzetközi konferencia a Pázmány Hittudományi Karán

Egy 21. századi teológia körvonalai – Közelítések Joseph Ratzinger teológiájához címmel rendeztek konferenciát november 13-án Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán (PPKE HTK).

A tanácskozáson jelen volt Varga Lajos váci és Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök. Perendy László SchP, a PPKE HTK dékánja köszöntőjében elmondta, az egykori pápa a harmadik évezred egyházdoktora lehetne. A mai nap felszólalói között Ausztráliából is üdvözölhetünk előadókat, ők Ratzinger gondolkodásának avatott ismerői, tette hozzá. „Az Egyház szellemi értelemben mindig a társadalom előtt jár. Joseph Ratzinger teológiája alkalmas lehet arra, hogy erre támaszkodva irányt mutasson a világnak” – hangsúlyozta Perendy László dékán.

Tracey Rowland Joseph Ratzinger szellemi gyökereiről beszélt. Elmondta: XVI. Benedek pápa 1927-ben született Bajorországban. Fiatalkorában leginkább Gertrud von Le Fort, Elisabeth Langgässer, Ernst Wiechert, Mauriac, Bernanos és Dosztojevszkij regényeit olvasta. A teológia területén Romano Guardini, Josef Pieper, Theodor Haecker és Peter Wust gondolatai érintették meg. Guardini nemcsak az olyan fogalmak szempontjából volt hatással Ratzingerre, mint a lelkiismeret, a szabadság és az erkölcsi felelősség, hanem a logosz és az éthosz közötti kapcsolat megítélésének szempontjából is. A logosz elsőbbsége az éthosz-szal szemben Ratzinger fundamentális teológiájának egyik legerősebb témájává vált.

Ratzinger úgy vélte, hogy az igazság objektív dolog, amely megelőzi a gyakorlatot. A praxisnak adott marxista elsőbbséget teljes mértékben elutasította. A tomista hagyományokat követő Josef Piepertől (1904–1997) Ratzinger számos felismerést vett át, többek között a liturgia és a kultú-

ra kapcsolatának felfogását, és azt a gondolatot, hogy az emberi személy olyan teremtmény, aki befogadja az igazságot, nem pedig létrehozza azt. Theodor Haecker (1879–1945) számára axióma volt, hogy az alulról származó igazság melletti döntéssel a szubjektívizmus mellett tesszük le a voksunkat, ez pedig ahhoz vezet, amit Ratzinger később a relativizmus

amelyek a hitet a kortárs kulturális normákhoz akarják igazítani.

Ratzinger határozottan ellenezte azt az elképzelést, miszerint úgy lehetne felépíteni egy új kultúrát, hogy a keresztény eszmék kottájából kiszűrjük a Szentháromságba vetett hitet, és csak a teológiaiilag semleges értékek maradványát hagyjuk meg. Orosz Atanáz miskolci megyéspü-

antropológiai aktus, amely az ember egész életét, szenvedését és halálát is átfogja.

Puskás Attila, a PPKE Hittudományi Karának dogmatikaprofesszora Joseph Ratzinger istentanáról tartott előadást. Leszögezte, Ratzinger szerint szükség van a vallásfilozófia és a teológia párbeszédére. A bibliai tapasztalat soha nem a nullpontról

A német teológus antropológiájának hangsúlyai inkább egzisztenciálisak és történelmieket, mint metafizikaiak. Ratzinger a pneumatológiai (a Szentlélekről szóló tanítás – *a szerk.*) oldalra is rámutatott: az ember isteni kegyelem alatt áll, ennek révén a Lélek találkozik vele, és arra készíti, hogy teljes egészében pneumatikus létezővé váljon.

Peter John McGregor hangsúlyozta, Ratzinger szerint a szív az a szerv, amellyel Istent látni lehet: a pusztán értelem nem elegendő. Próbálgatja Joseph Ratzinger Európa-eszméjéről beszélt. Idézte Ratzingert, aki szerint Európa három dombnak köszönheti szellemi alapját: ez a Golgota, a Capitolium és az Akropolisz. A görög örökség a szubszidiaritás elve, vagyis mindent azon a szinten kell eldönteni, ahol az érintettek élnek. Ratzinger az emberi jogok és az emberi méltóság kérdését, a vallás és a világi hatalom kapcsolatát a római jogra vezette vissza. Azt is látta, hogy a kereszténység megosztottsága, elsősorban a keleti-nyugati szakadás súlyos problémákat okoz Európának.

A Biblia nemzeti nyelvekre fordítása Ratzinger szerint egyrészt mindenki számára elérhetővé tette Isten igéjét, másrészt viszont teret adott a nacionalizmusnak. Utóbbi mellett a marxista kommunizmust is veszélynek látta, mivel mind a kettő átveszi a keresztény hit szerepét. Az egység három „atyja”, Robert Schuman, Alcide De Gasperi és Konrad Adenauer is látta, hogy a közös Európa szempontjából nagy jelentősége van a katolikus gondolkodásnak. Ratzinger a politikai katolicizmust elutasította, ám arra is figyelmeztetett, az Egyháznak nemcsak a társadalom etikai, szociális jellegű ügyeiben kell állást foglalnia, hanem teljesítenie kell Krisztus missziós parancsát is. Gyengeségnek, elerőtlenedésnek tartotta, hogy az EU alkotmányából kimaradt a kereszténység említése.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

diktatúrájának nevezett. Peter Wust (1884–1940) műveiben találta meg a későbbi pápa a német idealizmus és a Nyugat válsága közötti összefüggések elemzését.

A 20. századi német teológia legnagyobbjai közül Theodor Steinbüchel (1888–1949), Gottlieb Söhngen (1892–1971) és Freidrich Wilhelm Maier (1883–1957) hatott Ratzinger gondolkodására. Söhngen 1947 és 1958 volt Ratzinger doktori disszertációjának és habilitációs dolgozatának témavezetője. Ő adta meg neki azokat a teológiai alapokat, melyek hozzájárultak a II. Vatikáni Zsinaton végzett munkájához. Az előadó megjegyezte, Joseph Ratzinger gondolkodásának elméleti gyökerei arra készítették az érett teológust, hogy ellenezze azokat a lelkipásztori gyakorlatokat,

pők az egyházatyák Joseph Ratzinger teológiájában betöltött szerepét vizsgálta. Elmondta: Ratzinger disszertációját Szent Ágoston teológiájából írta, de jól ismerte Origenész, Tertullianus vagy Caesareai Euszebiosz gondolkodását is.

Manuel Schlögl német dogmatikaprofesszor személyesen nem tudott jelen lenni, Joseph Ratzinger krisztológiáját bemutató előadását Görföld Tibor, a konferencia egyik szervezője olvasta fel. Ebben elhangzott: Ratzinger Szent Ágoston pszichológiai szentháromságtanára támaszkodva azt hangsúlyozta, hogy az isteni Logosznak az Atyához fűződő viszonya Jézus életének mind ontológiai, mind pszichológiai alapját képezte. Jézus imájában látja a krisztológia megújításának kulcsát. Olyan alapvető

indul, és nem egy légüres térben helyezkedik el, hiszen az emberi élet minden területe értelmezhető egyfajta istentapasztalatként. A bibliai „Vagyok, aki vagyok” kijelentés a tér és idő feletti léte is utal – a megszólítható Isten egyben abszolút is.

Peter John McGregor Joseph Ratzinger teológiai antropológiáját ismertette a *Gaudium et spes* dogmatikus konstitúció 14 szakaszához fűzött kommentárja alapján. Rámutatott: a zsinati atyák az ember egységét hangsúlyozták, szemben a test és a lélek dualista megközelítésével. Az *Öszövétség* basar (hús, test), nefesh (psziché) és ruah (lélek) hármában nem az emberre vonatkozó hármass felosztást kell látni, ez inkább az egész emberi lényt jelöli három különböző nézőpontból.

Az öröm, a béke, az elmélyülés szigete lehet

Claudio Gugerotti bíboros jelenlétében átadták az új görögkatolikus kulturális központot

Megáldották az Aranyszájú Szent János Görögkatolikus Kulturális Központ és Egyetemi Kollégiumot november 15-én Budapesten, az Ida utcában. A különleges épület megszentelésére Rómából hazánkba látogatott Claudio Gugerotti bíboros, a Keleti Egyházak Dikasztériuma prefektusa, aki Miskolcon és Nyíregyházán is tiszteletét tette.

Az épület megszentelésén Claudio Gugerotti bíboros Michael Wallace Banach érsekkel, Magyarország apostoli nunciusával és a három magyar görögkatolikus hierarchával együtt vezette a szertartást.

A Budapest XIV. kerületének központjában álló szecessziós világlát Schuler József megrendelésére 1910-ben kezdték építeni, tervezője Benedek Dezső építész volt. Az állam 2015-ben a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház tulajdonába adta az ingatlant, ezt követően hatalmas felújítási beruházás vette kezdetét, amely 2024-ben fejeződött be. A ma már régi fényében tündöklő, ám a kellő modern technikai és műszaki háttérrel sem nélkülöző épületben a Görögkatolikus Metropólia új kulturális központja talál majd otthonra, és mintegy félszáz, a felsőoktatásban

részt vevő hallgatónak biztosítanak itt kollégiumi férőhelyet.

Claudio Gugerotti bíboros már beszéde elején családias hangulatot teremtett, hiszen elárulta, magyar vér is csörgedezik az ereiben. Első alkalommal nem sokkal a papszentelése után látogatott hazánkba. Akkor egy egészen más világba csöppent, mint amilyen a mostani Magyarország. Titokban, három zárt ajtó mögött, egyedül kellett elmondania a napi szentmisét. Ma pedig, ötven évvel később „nem becsuknom kell itt ajtókat, hanem megnyithatom egy új kulturális központ ajtóit a hívek és a közönség előtt. Valami gyökeresen

megváltozott Magyarországon az elmúlt években, és ez az Isten műve. Kegyménnek fantáziája végtelen” – fogalmazott. A bíboros azt is elmondta, szeretné, ha ez a hely nem csak elméleti szinten lenne kulturális központ, hanem ha az ide betérő emberek között valódi kapcsolat jönne létre.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita beszédében hangsúlyozta: a fővárosban közel százötven éve jelen vannak a görögkatolikusok, olyan templomokhoz tartoznak, amelyeket rendre római katolikusoktól és a fővárostól kaptak. Az Aranyszájú Szent János Görögkatolikus Kulturális Központ

és Egyetemi Kollégium viszont immár saját tulajdonú ház. Mint mondta, az épület első látásra ugyan nem tűnik egyházi épületnek, de „az imádságnak mindig lesz hely” benne. Az újonnan létrehozott intézménnyel elsősorban a fővárosi kulturális élet gazdagításához szeretnének hozzájárulni, elsőként a máris látogatható kortárs görögkatolikus ikonművészeti kiállítás bemutatásával. A főpásztor azt kívánta, hogy a kulturális központ töltsön be méltó hivatását, legyen az öröm, a béke, a gyönyörködés és az elmélyülés szigete, „amely nem kiszakít a világból, hanem felemel”.

Soltész Miklós egyházi és nemzeti-ségi kapcsolatokért felelős államtitkár beszédében egyebek mellett hangsúlyozta: „az ortodoxiával és Rómával is szoros kapcsolatokat ápoló Görögkatolikus Egyháznak nagy szerepet juthat az ortodoxia és a katolicizmus közötti sebek gyógyításában”.

Végezetül „az építkezés motorja”, Seszták István főhelynök hálával és örömmel mondott köszönetet mindenkinek, akinek a munkája szükséges volt ahhoz, hogy az immár felújított Aranyszájú Szent János Görögkatolikus Kulturális Központ és Egyetemi Kollégiumban Isten jósága megtapasztalhatóvá váljon. A Görögkatolikus Metropólia új kulturális

központjában kiállításokat, hangversenyeket, kulturális programokat és konferenciákat is szeretnének rendezni.

*

Claudio Gugerotti bíboros Budapest után a Miskolci, majd a Nyíregyházi Egyházmegyében és Mária-pócsan tett látogatást.

Forrás: Hajdúdorogi Főegyházmegye
Fotó: Király András, Hekler Melinda

A Lélek él és éltet

Papszentelés Kalocsán Szent Asztrik napján

Hagyományosan november 12-én ünneplik Kalocsán Szent Asztrik, az egyházmegye első érseke ünnepét. Idén a szentmise keretében Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek akolitussá avatta Győrfi Csaba és Kiss József lektorokat, és áldozópappá szentelte Jéló Krisztián és Ótott-Kovács Benő diakónusokat.

Az ünnepen részt vett Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a Központi Papnevelő Intézet rektora is.

Beszédében az érsek Szent Asztrikról elmélkedett. Mint mondta, Kalocsán és Pannonhalmán egyaránt ünneplik Asztrikot, akinek személye összeköti a főegyházmegyet és a bencés közösséget, amelynek az első apátja volt. „Nagyon rászorulunk példájára és imádságára, mert a papság szempontjából nehéz időket élünk. De éppen az ő története, példája mutatja, hogy Isten nem hagyja magára Egyházát.”

„Aki ismeri a 10. század történelmét, egyháztörténetét, az tudja, mit jelentett a clunyi mozgalom, s benne Szent Asztrik és társai működése, és azt is látja, hogy van megoldás. Mindig volt megoldás a Szentlélek által” – mondta Bábel Balázs. Felidézte, hogy kispap korában még látható volt egy felirat a budapesti Központi Szemináriumban, a kápolna felé menet. Az épület bombatalálatot kapott, s a romok még az ő papnövendék korában is ott voltak. Sok mindent pótoltak ideiglenesen, az egyik szép üvegablak helyére átmenetileg egy nagyon egyszerű ablak került, amelyhez feltehetően a latinul tudó papnövendékek vagy papok írtak oda egy latin mondást: Spiritus vivus et vivificans, ruinae haut patiens nacta occasione eo, vegetior respirat! – A Lélek azonban élő és éltető, nem tűri a romot, az első adandó alkalommal újraéled.

A Szentlélek most sem tűri a romokat – hangsúlyozta az érsek. – Itt az alkalom, hogy imádkozzunk az új akolitusokért, papokért, papi hivatásokért. „Segítsen rajtunk a Szentlélek Uristen! Mert akkor is segített. Az a clunyi mozgalom nagyon sokat jelentett az Egyház számára, kihúzta a mélyből a középkori Egyházat, visszaadta neki a lelkeséget, Szent Benedek

pedig a Regulában megfogalmazta azt, és ezzel kezdte meg működését a bencés rend.”

Bábel Balázs homíliájában hangsúlyozta, ha egy pap egyedül van, akkor is mutasson be szentmisét. Sine populo, azaz hívek nélkül is, hiszen a liturgia lelki erőforrás. Az Úr minden nap megszólít bennünket, hogy tartsunk bűnbánatot, és erőt ad arra, hogy szent Testével és Vérével éljük a mindennapjainkat. „Ezt a papsághoz nagyon szorosan, a legszorosabban hozzátartozó szentséget fogjátok majd bemutatni, ami Isten kegye” – fordult a szentelendőkhöz.

Az érsek szólt arról is, hogy Szent Asztrik Szent Adalbert tanítványa volt. Fontos, hogy lássunk jó példákat a papi hivatásra. Asztrik Adalbertet kísérte, vele volt Rómában és a lengyelek földjén is, ahol 997-ben vértanú halált halt. „Átragadt Asztrikra az a lelkület, hogy menni kell, hirdetni az evangéliumot. Miután látta mestere halálát, vértanúságát, nem azt

gondolta, hogy én erre a veszélyes útra nem vállalkozom. Hanem jött Magyarországra, Pannonhalmára, Pécsváradra és ide, Kalocsára, hogy megszervezze az Egyházat. Bár főként azzal kapcsolatban szoktuk emlegetni, hogy Szent István elküldte a koronáért, ami igaz is, de számunkra ő az ezer éve fennálló egyházmegye megszervezője. Jó alapot vetett Szent Asztrik, és megmaradt az egyházmegyenek” – mutatott rá a főpásztor.

Szentbeszéde végén Bábel Balázs érsek így fohászkodott: „Ezen a mai estén, amikor ünnepeink Istent, minden szentjeit és köztük Szent Asztrikot, kérjük az ő közbenjárását, hogy az új akolitusok és a pappá szentelendők legyenek hűségesek usque ad mortem, mindhalálig.”

Forrás és fotó: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye

Nemzedékek spirituális

Tamás József nyugalmazott gyulafehérvári segédpüspököt köszöntötték 80. születésnapján

Tamás József nyugalmazott segédpüspök (képiünkön balról a negyedik) 80. születésnapját imnepelték Gyulafehérváron: a romániai római katolikus egyházmegye vezetői, a papság, a hívek és zárandokok ünnepi szentmise keretében köszöntötték püspököket, hálát adva az Isten és az egyházmegye szolgálatában eltöltött éveikért.

A szentmisén Jakubinyi György nyugalmazott gyulafehérvári érsek mondta a szentbeszédet, koncelebráltak Kovács Gergely gyulafehérvári érsek, Kerekes László gyulafehérvári segédpüspök, Böcskei László nagyváradi megyéspüspök, Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök és Pál József Csaba temesvári megyéspüspök. Az eseményre nagy számban érkeztek zárandokok, ünneplők, Csíkszentsimonból, Madéfalváról, Csíksomlyóról, Csíkszentdomokosról, Szentegyházsaluból, Kolozsvárról is.

Jakubinyi György nyugalmazott érsek szentbeszéde kezdetén az életet Isten ingyenes ajándékának nevezte, és arra emlékeztetett: már gyermekkorunkban megtanuljuk és később is magunkkal hordozzuk a „köszönöm” és a „bocsánat” szavakat. Jakubinyi György prédikációjában a földön töltött esztendő számáról elmélkedett a Bibliában erre utaló részek nyomán. Kiemelte, hogy hit és tudomány nincs ellentétben egymással. Az Ószövetség szerint az ember nagyjából 120 évet tölthet a földön: „Élj 120 évig!” – kívánják a zsidók egymásnak születésnap alkalmából, így a Bibliára hivatkozva ugyanezt kívánta Jakubinyi érsek is Tamás Józsefnek, a csíksomlyói Szűz Mária áldásával együtt.

A szentbeszédben felidézte a nyugalmazott segédpüspök életének alakulását, melyhez a gondviselés azzal is hozzájárult, hogy egy plébánián jött világra. A szónok a gondviselés munkájának tekinti azt is, hogy Tamás József Márton Áron fogsága alatt tanulhatott a gyulafehérvári teológián, majd segédlelkézi és plébánosi beosztást követően a papi szemináriumban nemzedékek spirituális volt.

Jakubinyi György érsek köszönetnyilvánítással zárta ünnepi gondolatait, hálát adva azért, hogy Tamás József az egyházmegye szolgálatában vigyázott híveire. A szentmise befejeztével bemutatták a Tamás József püspök

születésnapja alkalmából kiadott *A Nagy Király követségében* című kötetet.

Tamás József köszönetképpen elmondott ünnepi gondolataiban Nemeshegyi Péter jezsuita papot idézve hangsúlyozta, hogy nem siet különösképpen, de megköszöni a jó Istennek az eltelt éveket, elfogadja a napokat, amelyeket még kapni fog, és azokat is szolgálattal fogja tölteni. Háláját fejezte ki a megélt esztendőért, majd megköszönte mindazoknak, akik megszervezték a meglepetésekkel teli ünnepséget, és azoknak, akik eljöttek vele közösen ünnepelni. Jakubinyi György érseknek megköszönte nemcsak szentbeszédét, hanem az évek során tanúsított bizalmat és a közös munkát is.

Tamás József nyugalmazott gyulafehérvári segédpüspök Tamás Gergely és Bíró Erzsébet fiaként született Madéfalván 1944. november 12-én nyolcgyermekes családba. Vallásos környezetben nevelkedett, rendszeresen ministrált. Általános iskolai tanulmányai befejezése után a gyulafehérvári római katolikus líceumba iratkozott be. Ezután megkezdte tanulmányait

a gyulafehérvári papnevelő intézetben 1962 és 1968 között. Márton Áron püspök szentelte pappá 1968. április 21-én a gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyházban. Felszentelése után Medgyesen volt segédlelkész 1968 és 1972 között, majd 1972 és 1978 között Túrón teljesített szolgálatot plébánosként. Ezután tanár és spirituális lelkész lett a gyulafehérvári papnevelő intézetben 1979-től 1997-ig. 1996. december 18-án az Apostoli Szentszék gyulafehérvári segédpüspökké nevezte ki. 1997. március 1-jén a csíksomlyói kegytemplomban ünnepélyesen püspökké szentelték. Püspöki jelmondata: „Legnagyobb a szeretet” (1Kor 13,13). Püspökké szentelése után Csíkszereda lett a székhelye. Ferenc pápa 2019. december 19-én fogadta el az életkora miatti lemondását.

Forrás és fotó: Romkat.ro

Megújult a csengeri Szentháromság-templom

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 10-én szentmise keretében áldotta meg a felújított csengeri Szentháromság-templomot. A munkálatok során teljes külső felújítás történt, emellett megszüntették a falak vízesedését a belső térben, mintegy három méter magasságig. A beruházás költségét a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fedezte.

A szentmisén részt vett Heidelsperger István püspöki helynök, esperes, plébános; a szatmári esperesi kerület papjai; Márku János, a csengeri egyházközség plébánosa; görögkatolikus lelkipásztorok, Kovács Sándor országgyűlési képviselő, Csenger város önkormányzatának képviselői, a település intézményeinek vezetői, az egyházközség és a filiák hívei. A szentmise előtt Kovács Sándor országgyűlési képviselő mondott köszönetet az egyházmegyenek a támogatásért.

Palánki Ferenc megyéspüspök örömet fejezte ki, hogy hosszú idő után végre sikerült felújítani ezt a templomot. Hangsúlyozta, hogy az egy-egy templomfelújításra fordított összeg a bizalom jele, bizalom

helyi önkormányzat által felajánlott agapéra invitálta a jelenlévőket.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Új Brenner János-oltár Szentgotthárdon

A szentgotthárdi Nagyboldogasszony-templomban Székely János szombathelyi megyéspüspök november 15-én megáldotta az új Brenner János-oltárt, amelyben Déri Péter plébános elhelyezte Boldog Brenner János ujjcsontereklyéjét. Ezt követően a felújított Immaculata-oltárt is megáldották.

A szentmise elején Déri Péter köszöntötte a jelenlévőket a Brenner-imaest napján. Elmondta, fontosnak tartották, hogy Szentgotthárdon a „barokk templomban” is legyen Brenner János-oltár, s így minél többen megismerjék a boldogot. Tudták, óriási erőforrás lenne a templomnak, ha itt is volna erekle. A főpásztortól meg is kapták azt.

Székely János a nyolc boldogság evangéliumáról beszélt, mert ez volt Brenner János egyik legkedvesebb evangéliumi része. A gyerekeknek is sokat beszélt Isten szeretetéről. Brenner

János tudta, hogy Isten szeretetének ára van, s mindent oda kell adni érte. Azt írta lelki naplójába: „csordultig van a szívem Isten szeretetével”.

A szombathelyi püspök így bátorított mindenkit: Jussunk el Isten szeretetének trónusáig! Szeretet és szenvedés, a boldogság, a szeretetben való élet és a szenvedés elválaszthatatlanok egymástól. Szeretni azt is jelenti, hogy sebezhetővé teszem magam, odaadom az életemet. A szeretet és az áldozat összetartozik.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Megtaláltak a segítségre szoruló emberek

Beszélgetés a Szent Erzsébet rózsája díjas Gérecz Sándornéval

(Folytatás az 1. oldalról)

– Ezt a szociális érzékenységet a munkájában is megélte. Hol dolgozott?

– Annak idején pedagógus szerettem volna lenni, de édesapám korai halála miatt nem tudtam továbbtanulni, érettségi után el kellett helyezkednem Mádon, az ÁFÉSZ-központban, majd amikor a lányaink megszülettek, a férjem kérésére öt évig nem dolgoztam. 1967-ben, amikor a lányok óvodáskorúak lettek, az ózdi kórházban kaptam munkát, pénztáros lettem, majd továbbképzéseken vettem részt, így előbb munkaügyesként, majd könyvelőként dolgoztam. 1973-ban leválasztották a kórházról a hét ózdi bölcsődét, az ÁNTSZ-t, a védőnői szolgálatot és az idősek otthonát. Azt a feladatot kaptam, hogy az így létrehozott Szociális Egészségügyi és Gazdasági Központban dolgozzak mint helyettes vezető, s innen mentem nyugdíjba 2005-ben, de akkor megfordult az arány: Egy bölcsőde és hét időshon tartozott hozzánk a hajléktalan-ellátással együtt.

– Hogyan került kapcsolatba a karitással?

– Mindig kapcsolódtam az Egyházhoz. Külön ajándék, hogy itt lakom a templom közelében. Nem voltam még karitászos, mégis sorra megtaláltak a segítségre szoruló emberek. Egyszer egy nap alatt hárman is bekopogtak hozzám, mire a férjem viccesen azt mondta: „Anyá, el ne felejtse az ajtóra kiírni, hogy szeretetszolgálat.” Akkor Balogh Gyula volt a plébánosunk. 1995-ben, látva, mennyi a szegény Ózdon, létrehozta a Hogy Életük Legyen Ózdi Keresztény Ala-

pítványt. Pályázati pénzből ötvenfős ingyenkonyhát hoztunk létre egy visszakapott egyházi ingatlanban, s ezt öt éven keresztül működtettük. Időközben 1997-ben Gyula atya megalapította az ózdi karitászcsoporthat Holyné Ágika vezetésével.

– Hogyan teltek az ózdi karitászcsoporthat évtizedei?

– Tizenegyen kezdtük el a munkát, teljesen önkéntesen. Az emberek között elterjedt az adományosztás híre, így egyre bővült a támogatottak köre. Külföldi adományokból mindennap osztottuk bútorokat, ruhákat. A Pázmány úti ház kicsit távol esett, ezért a templom melletti bútorüzlet-helyiséget megvette Székely Dénes plébános atya az érsek úr segítségével. A karitáspont így nemcsak a templom mellé került, de tágas helyiségeiben helyet kapott a ruharaktár és az élelmiszerraktár is.

2014-ben Mischinger Ferenc atya lett a plébánosunk, aki nagyon sokat segített nekünk. Külföldi és belföldi adományokat intéz, szállít, pakol, és ha valaki becsönget hozzá, nem enged el anélkül, hogy legalább egy szendvicset ne adna neki. Tíz évvel ezelőtt bekapcsolódtunk a Magyar Élelmiszerbank élelmiszermentő programjába, a helyi Tescóval kötöttünk szerződést. Az év kilenc munkaszüneti napja kivételével minden reggel hozzuk a péksüteményt, zöldséget, gyümölcsöt, gyümölcsleveket, tartós árut, csokoládét, melyeket azonnal ki is osztunk. Heti négyszer a karitásházban, más napokon a város többi részén. A közelbi katolikus iskolába nagyrészt rászoruló gyerekek járnak, közülük sokan ministrálnak a templomban. Vasárnaponként annyiféle csomagolunk

a nagyáruházból elhozott áruból, ahányan itt vannak. Nagy öröm látni, hogy a szentmise után már eszik is a finom péksüteményeket.

– Táborokat is szerveznek nekik?

– Balogh Gyula atyának is köszönhetően 25 éve indultak el a hittantáborok, de rászoruló gyerekeket is nyaraltattunk. Először a közeli bezárt plébániákra vittük őket az önkénteseinkkel, nomád körülmények közé, majd Parádra, Szilvásváradra, de később lehetőség nyílt az egri karitásházban, illetve a mezőkövesdi Zsóry fürdőben nyaraltatni. Pályázaton vagy adományokból kaptunk pénzt az étkeztetésükre. Először mi magunk főztünk nekik. A kisebb plébániákra húsz gyereket tudtunk elvinni, az egri karitásházban már negyvenet is, és itt a központ teljes ellátást biztosított.

– A gyerekek mellett az idősekre is különös figyelmet fordítanak?

– Minden hónap harmadik szerdáján tartottunk idősek lelkinapiját, ami reggel szentmisével kezdődött, majd a húsz-huszonkét idős embert megvendégeltük reggelivel a karitásházban. Közben különböző szándékokra imádkoztak, és a plébános atya vagy a diakónusunk lelki programot tartott nekik, mi megfőztük a kávé- és süteményeket. Ebéd után tortával és virággal köszöntöttük a születésnaposokat. Sokukat mi szállítottuk az eseményre, majd haza. Manapság már nagyon kevés idős tudna bejönni, így inkább meglátogatjuk őket az otthonaikban.

Októberben mindig megszervezzük az idősek napját. A legutóbbin 150-en vettek részt rajta, az idősebb

honokból és a környező községekből is érkeztek vendégek. Óriási élmény az idős embereknek ez a találkozás, egész évben várják. Sokan meghatódnak, amikor belépnek a templomba, hiszen van, aki csak ilyenkor tud eljutni. A katolikus óvodások és iskolások adnak egy kis műsort, majd a szentmise után kiszolgáltatják az időseknek a betegek szentségét. Előre elkészített szeretetsomagokat is adunk nekik, melyekbe mindig igyekszünk házilag készített süteményeket is csempészni.

– Hogy lehet ennyi mindenkiről gondoskodni? Mennyi telefonhívás, beszélgetés, szervezés állhat akár csak egy ilyen program mögött?

– A Jóisten adott hozzá erőt. Jó kis csapat jött össze a karitászban, amikor indult, általában fiatal nyugdíjasok voltunk. Már éppen nyugdíjba mentem volna, amikor decemberben váratlanul meghalt a férjem. A főnökeim nem engedtek nyugdíjba, azt ajánlották, hogy dolgozzak még, így négy év múlva jöttem el a város szociális intézményeire, ahol a központtól.

– Szent Erzsébetről tudjuk, hogy a férje halála után különösen a szegények felé fordult. Amikor meghalt Marika néni férje, annál inkább beleásta magát a karitatív munkába, vagy ellenkezőleg, nehéz volt végezni?

– Ebbe menekültem. El kellett foglalnivalómat. A férjemmel nagyon szép házasságban éltünk, nehéz volt feldolgozni az elvesztését. A lányaim sem voltak már itthon, így egyedül maradtam. Úgy érzem, a fájdalom megtapasztalása hozzájárul a rászorulóknak iránti szeretetemhez.

– Hogyan sikerült a rászorulókkal jó viszonyt kialakítani, bizalomteli légkört teremteni?

– Mivel a templomhoz közel lakom, megtalálják, az utcán is megszólítanak, tisztelettel köszönnek nekem. Van, aki szépen tud kérni, mások nem. A Jóisten mindig adott annyi erőt, hogy ha valaki nem szépen kér, attól én még tudjak vele kedvesen beszélni. Megkérem, „vegye le a hangot”, s megpróbálom halkán szólni, mire legtöbbször bocsánatot kérnek. Soha nem bántott senki. Olyan előfordult, hogy beszóltak, de azt is tudtam a Jóisten segítségével kezelni. Nagy konfliktusom nem volt sem a munkahelyemen, sem a karitásházban.

– Milyen tapasztalatai vannak a felnőttekkel kapcsolatban?

– Karácsony előtt csak kisebb csomagot szoktunk adni, mert akkor má-

soktól is kapnak, s úgy látjuk, január a legnehezebb hónap. Sajnos a szegények nem tudnak tartalékolni, január közepén már sokszor éheznek a családok. Mindig megpróbálunk konzerveket is betárolni, hogy tudjunk ilyenkor többet adni. Január vége felé, amikor még nem kapnak segílyt, akkor osztunk tartósélelmiszer-csomagot. Van, aki egy kanál lisztet nem talál a házában akkor már. Próbáltam segíteni egy családot úgy, hogy be tudják osztani, mennyit költhetnek el hetente, de nem sikerült nekik betartani. Ugyanakkor a szegény településrész is rivaldafényben úszik szilveszterkor.

– Milyen más tevékenységei vannak a karitásznak?

– Kapcsolatba állunk a hajléktalan-ellátással is, és kórházban, főként krónikus és ápolási osztályokon látogatunk betegeket. Sokukhoz nem megy senki más. Rengeteg ruhát osztunk. A gyerekekről mi adjuk át méret szerint, a felnőttekről pedig kiteszük, hadd válogassanak belőle. A Katolikus Karitásztól vetőmagprogramjába és pelenkaprogramjába is bekapcsolódunk. Ha valakinek palántát, vetőmagot adunk, megnézzük, hogy valóban megműveli-e a földjét, mert ha nem, a következő évben nem kaphat palántákat. Minden évben meghirdetünk egy keresztény bált a katolikus iskolába, amelyen volt, hogy 350-en is részt vettek. Ennek teljes bevétele a karitászá, amelyet tartós élelmiszer vásárlására és gyógyszerek kiváltására fordítunk.

– A Szent Erzsébet rózsája díjat kapta meg. Jelentett az Árpád-házi szent támaszt Önnek az élete folyamán?

– A második nevem Erzsébet, és a nagymamám is így hívták. A karitásmunka nehéz részében különösen érzem a Szűzanya és Szent Erzsébet segítségét. Mi nagyon sokat dolgozunk. Előfordult, hogy 87 tonna élelmiszert hoztunk el egy évben a nagyáruházról. A kétnapos ünnepek előtt különösen sok élelmiszert kaptunk. Emlékszem egy karácsonyra, hogy szentestén, amikor mentünk az áruért, annyi pulykát és egyéb élelmiszert kaptunk, hogy nem fért a mikrobuzsba, és hívnunk kellett az atyát, hogy jöjjenek még két autóval. Gyorsan ki kellett osztani a húst, nehogy megromoljon. Azt mondtam a munkatársaknak, nincs más, innen megyünk majd az éjféli misére, itt gyűjtünk gyertyát... De az égiek segítségével este öt órára valahogy mégis sikerült mindent kiosztani. Hatalmas élmény volt, és mindenki örült, mennyi családnak tudtunk boldog karácsonyt szerezni. Ezek az élmények segítenek és felejtethetetlenek!

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke jótékonyági est keretében adta át a Szent Erzsébet rózsája díjat november 12-én Budapesten, a Néprajzi Múzeumban. Huszonnegyedik alkalommal ítéltek oda az MKPK által alapított díjat, amit idén Gérecz Sándorné Marika, az ózdi Szent Kereszt Felmagasztalása Plébánia karitászcsoporthatának vezetője vehetett át.

A díjátadóval egybekötött jótékonyági esten együtt ünnepelt többek között Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Katolikus Karitászt elnöke; Ternyák Csaba egri érsek, Herczegh Anita, a Katolikus Karitászt és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat jótékonysági nagykövete; Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát, egyházmegyéék és szerzetesrendek, valamint a politikai és a kulturális élet képviselői, köztük Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem vezetésének képviselői és a Szent Erzsébet rózsája díj korábbi kitüntetettjei.

Veres András püspök az ünnepségen elhangzott beszédében rámutatott: „Sok kortársunk szenved a közösségi hiánytól; az érdektelenség, a szeretet hiánya tapasztalható a közvetlen kapcsolatokban, sajnos a családokban is. A televízió mellé befurakodott az elektronikus eszközök sokasága, amelyek tovább fokozzák a személyek közötti kapcsolatok elvárosodását.” De milyen jó megtapasztalni, hogy szép számmal vannak köztünk olyanok, akik gyakran önmagukról is megelégedve mások gyámolításában lelik örömeiket! Időnként „baleknak”, „lúzernek” tartják őket ezért. Ugyanakkor mi tudjuk, hogy ők azok, akik arról a szeretetről tesznek tanúságot, amelyről Jézus az utolsó ítélet kapcsán tanított. „Jöjjetek,

Atyám áldottai, vegyétek birtokba az országot (...). Mert éheztem és ennem adatok (...).” (Vö. Mt 25, 34-46)

Amíg nem jutunk el a szeretetben addig, hogy áldozatok árán is segítsünk másokon, addig úgy járunk, mint az evangéliumi gazdag ifjú, aki nem érezhette boldognak magát a vallásosságában – figyelmeztetett a püspök. Vörösmarty Mihály *A merengőhöz* című versét idézte ezzel kapcsolatban: „Mi az, mi embert boldoggá tehetne? / Kincs? hír? gyönyör? Legyen bár mint özőn, / A telhetetlen elmerülhet benne, / S nem fogja tudni, hogy van szívöröm.”

Imádkoznunk kell azért, hogy egyre áldozatosabban tudjunk szeretni, hogy megismerhessük a szeretet krisztusi mértékét – tette hozzá a püspök.

A Néprajzi Múzeumban megrendezett jótékonyági est bevételét az MKPK a Boldog Ceferino Intézet Tanoda és Nyitott ház programjában részt vevő hátrányos helyzetű gyerekek részére ajánlja fel. Az intézet támogatása a következő számlaszámon keresztül is lehetséges: MKPK Titkársága, CIB Bank Zrt., 11100104-90012347-10000001

A Szent Erzsébet rózsája díj átadása alkalmából a Néprajzi Múzeumban a Kossuth-, Liszt Ferenc- és

Magyar Örökség díjas Misztrál együttes adott exkluzív koncertet, valamint az MKPK fotópályázatának díjátadójára is sor került. A pályázaton köznevelési és szakképzési intézmények diákjai vettek részt, a pályaművek zsűrizését a Magyar Kurir fotósai, Merényi Zita és Lambert Attila végezték. (Alkotásaival a két fotóriporter közös kiállításon is szerepel; lásd a lap 12. oldalán található hirdetést.) A fotópályázat nyerteseinek Lambert Attila adta át a díjakat.

K. L.
Fotó: Merényi Zita

Személyes szeretettel a gyógyulók felé

A Kaposvári Egyházmegyébe látogatott Michael Wallace Banach apostoli nuncius

Varga László megyéspüspök meghívására november 7-8-án Michael Wallace Banach, az Apostoli Szentszék magyarországi nagykövete látogatást tett a Kaposvári Egyházmegyében.

A vizitáció során az apostoli nunciust elkísérte José Antonio Rodríguez García, valamint Láposy Péter titkár. A küldöttség először Csákányba látogatott, ahol megismerkedett a Fazenda Da Esperança Magyarországon szolgáló misszionáriusaival, s azzal a négy gyógyulóval, akik a Remény Udvarában keresik a kiutat függőségeikből. A látogatás során az apostoli nuncius és a megyéspüspök szentmisét mutatott be a Fazenda Keresztelő Szent Jánosról elnevezett kápolnájában. A mise prédikációjában Michael W. Banach Ferenc pápa üzenetét továbbította a gyógyulóknak. „A Szentatya arra kért, mondjam el nektek, hogy szeret benneteket. Közel van hozzátok, s imádkozik értetek, nem vagytok elfelejtve. S nemcsak Ferenc pápa, hanem az ő képviselője is imádkozik értetek, sőt az egész Egyház is.

Az elhangzott szentírási szakaszban (Fil 3,3–8a) egy nagyon érdekes dolgot találunk – folytatta az apostoli nuncius. – Szent Pál a lelki szegénységről beszél. A szegénységről valami negatív dolog juthat eszünkbe, azonban az ő számára ez a lelki szegénység pozitív fogalom. A szegénység ellentéte a gazdagság, amelyből sokféle létezik: anyagi gazdagság, a feltételezett szabadság, hogy nincs

szükség másra, s létezik hamis gazdagság is, hogy nincs szükség Istenre. Szent Pál azt vallotta magáról, hogy ő volt a legelkeesebb zsidó, megtanulta az összes ószövetségi törvényt, és megtartotta az összes parancsot, előírást. Nagy embernek mutatta magát a világ előtt, azonban egy ponton mégis azt mondja, hogy Jézus ismeretéhez képest mindezt szemétnek tartja. Itt láthatjuk azt a szegénységet, mely mégis gazdagság, hiszen Isten számára csak akkor tudunk helyet készíteni, ha kiüresítjük magunkat” – fogalmazott Michael W. Banach. A szentmisét követően Fejér Domon-

kos, a csákányi Fazenda vezetője bemutatta a házat és működését, majd beszélgetés következett a gyógyulókkal, akik mély, személyes tanúságtételükben osztották meg történetüket. A találkozás megérintette a nunciust, aki név szerint megszólítva, személyes szeretettel fordult a gyógyulók felé. Kora délután a Szent Fausztina Irgalmasság Házába látogatott a delegáció, ahol Mester Balázs intézményvezető és a különböző szolgálati ágak vezetői mutatták be az épületet, valamint az Irgalmasság Házában végzett szolgálatokat. A látogatás első napja Baglaspusztán zárult, ahol Somos

mányosan az elhunytakért imádkozik, s az imént hallott szentírási szakaszban is a halálról beszél Szent Pál. A halál egy olyan valóság, amivel nem akarunk szembenézni, különösen fiatalabb korban. Szent Pál mégis azt mondja: a haláltól nem kell félnünk, mert az nem más, mint a nagy találkozás az Úrral. Erre a találkozásra az életünkben történt, az Úrral való kisebb találkozások során készülünk fel, s ha ezt a hétköznapi tapasztalatokon keresztül másokkal együtt folyamatosan gyakoroljuk, akkor nem fogunk félni a nagy találkozástól sem” – biztatott.

László általános helynök beszámolt a roma közösségben végzett pasztorális tevékenységekről, majd a közösség tagjai zenés-táncos műsort adtak, és vacsorával vendégelték meg a látogatókat.

A vizitáció második napja a püspöki székház kápolnájában bemutatott szentmisével vette kezdetét. Michael Wallace Banach apostoli nuncius két gondolatot emelt ki a szentleckéhez (Fil 3,17–4,1) és az evangéliumhoz (Lk 16,1–8) kapcsolódóan.

„Novemberben az Egyház hagyományosan az elhunytakért imádkozik, s az imént hallott szentírási szakaszban is a halálról beszél Szent Pál. A halál egy olyan valóság, amivel nem akarunk szembenézni, különösen fiatalabb korban. Szent Pál mégis azt mondja: a haláltól nem kell félnünk, mert az nem más, mint a nagy találkozás az Úrral. Erre a találkozásra az életünkben történt, az Úrral való kisebb találkozások során készülünk fel, s ha ezt a hétköznapi tapasztalatokon keresztül másokkal együtt folyamatosan gyakoroljuk, akkor nem fogunk félni a nagy találkozástól sem” – biztatott.

A hűtlen intézőről szóló evangéliumi szakaszban olvashattunk arról, hogy a világ fiai maguk módján okosabbak a világosság fiaiánál. Jézus megdicséri az intézőt, azonban nem a hűtlensége miatt, hanem azért, mert tett valamit, ami jó. „Vajon mi is ilyen leleményesek vagyunk az Isten dolgait illetően? Könnyen mondjuk, hogy rosszak a lehetőségek, ilyen a világ... vajon tudunk-e kreatívak lenni? A szentek sem adták fel, hanem mindig keresték a lehetőségét annak, hogy találkozzanak Istennel a hétköznapi dolgokban is. Kérjük az Urat, hogy adja nekünk az ő szeretetét, s segítsen minket abban, hogy mi is kreatívan tudjuk hirdetni az evangéliumot a világban” – fogalmazott prédikációjában az apostoli nuncius.

Michael Wallace Banach a szentmisét követően Szita Károllyal, Kaposvár polgármesterével találkozott a püspöki székházban.

A beszélgetést követően Balás Béla emeritus megyéspüspök is csatlakozott a delegációhoz, akikkel együtt Somogydöröcskére indultak, hogy a Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség két szerzetesapjával, Galbavy Jenő József SJP és Sipos Imre SJP-vel találkozzanak.

A kétnapos látogatás az andocsi Nagyboldogasszony-bazilikában ért véget, ahol Nyéky Kálmán plébános részletesen bemutatta a Mária-kegyhelyet.

**Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk**

Cselekvéssé vált életében a kereszténység

Örök nyugalomra helyezték Kozma Imrét

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezrek búcsúztak Kozma Imre atyától a budapesti Szent István-bazilikában, ahol november 15-én gyászmisét mondtak lelki üdvéért, majd eltemették a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökét, irgalmasrendi szerzetest, a Betegápoló Irgalmasrend magyar tartományának korábbi delegátusát.

A búcsúztatásra zsúfolásig megtelt a bazilika, több százán pedig a főbejárat előtt elhelyezett kivétitőn követték a szertartást. Kozma Imre felravatalozott koporsója előtt tiszteletét fejezte ki Sulyok Tamás köztársasági elnök, a gyászmisén és a temetésen jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök és a kormány számos tagja. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökének búcsúztatásán állami és egyházi vezetők, nagykövetek, cégvezetők, közéleti személyiségek, a Szuverén Máltai Lovagrend és a Betegápoló Irgalmasrend képviselői, karitatív szervezetek és templomi közösségek tagjai, önkéntesek, szociális és egészségügyi dolgozók mellett sok száz olyan ember is részt vett, akinek életében fontos eseményé vált, hogy valamikor találkozott Kozma Imre atyával.

A Szent István-bazilikában a szentély előtti térben felállított ravatalnál a gyászmise előtt százak járultak a koporsó elé, hogy személyesen vegyenek búcsút Kozma Imrétől. A gyászmisén mondott szentbeszédében Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a Máltai Lovagrend tiszteletbeli káplánja így fogalmazott:

„Kozma Imre atya neve fogalommá vált. Összekapcsolódott a rendszerváltás, a szabadság, a keresztény segítő szeretet fogalmaival. A mai napon

többnyire olyanok vagyunk együtt, akik valamennyire személyesen is ismerhettük őt, vagy legalább a szándékaihoz, műveihez, kezdeményezéseihez kapcsolódtunk. A gyásznak mindenképpen része, s talán gyógyító lehetősége is, hogy együtt felidéz- zük alakját, elmondjuk egymásnak legszebb, legfontosabb élményeinket vele kapcsolatban.”

A segédpüspök a *Zsoltárok könyvéből* is idézett: „Tartsd meg szemem ragyogását, hogy ne jöjjön rám halálos álom” (Zsolt 13,4), majd így folytatta: „Ami engem illet, ha rá gondolkodom, éppen a szemének különös ragyogása, arcának tisztasága ragad meg. Úgy képzelem, hogy az ilyen ragyogás azoknak adatik meg, akik következetesen és bátran élnek, akik meggyőződéseiket tetté is alakítják. Éppen Imre atya előszeretettel mondta a kereszténységről: ezt tenni kell, élni kell. A kereszténység nem elmélet, hanem olyan igazság, amely cselekvéssé válik, s úgy tárul fel igazán. Amikor azért fohászkodom, »Tartsd meg szemem ragyogását«, valójában azt kérem Istentől, ne engedje kiveszni, elfogyni belőlünk azt az eleven hitet, azt a hitből fakadó szeretetet és bátorságot, amely Imre atyában megvolt.”

Az esztergom-budapesti segédpüspök után Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke búcsúzott Kozma Imre atyától. Beszédében többek között pillanatképeket elevenített fel a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnökének pályafutásából: „Ha volna elég időnk, a pillanatképeken láthatnánk Imre atyát a zugligeti templom előtt a keletnémet menekültek körében, a romániai forradalom alatt és után útnak indított segélyszállítmányokkal, a délszláv háború éveiben Vinkovciban és Eszé-

ken a kórházból kimenekített sebesültekkel, vagy éppen az ostromlott Vukovárt körbejáró szerb hadsereg katonái között, miközben Raseta

tábornokkal a városban maradt ötezer civil evakuálásáról egyeztet. Láthatnánk a szenvedő Kárpátalján és a magára hagyott Vajdaság utcáin emberekkel beszélgetve, vagy a Szigetköz égető kérdéseiről barátokkal értekezve. De láthatnánk hajléktalan emberekkel karácsonyt ünnepelve, cigány emberek panaszaikat hallgatva, az irgalmasrendi kórház kórtermibe utolsó vigaszt nyújtva és sok-sok képen idős és fogyatékos emberek körében. Láthatnánk a Szent Péter-bazilikában Benedek pápát köszöntve, vagy a Szent Márta-házban Ferenc pápával beszélgetve, vagy az Országházban kitüntetés átvétele közben. És láthatnánk

távoli földrészek: Betlehemben palesztin orvosokkal tárgyalva, Srí Lankán a cunami után, Pakisztánban a földrengés túlélői között vagy afrikai nyomortelepeken épített, ivóvizet szolgáltató központoknál. Mi a közös ezekben a képekben? Az, ahogyan Imre atya jelen volt az emberek között. Nem idegenként. Nem segítőként. Nem hivatásos jó emberként. Aki találkozott Imre atyával, az erősebb emberként élte tovább az életét. Mert az igazi jelenlét nyomot hagy. És ami talán még fontosabb: engedi, hogy nyomot hagyjon benne a sóvárgó világ.”

A szertartást követően a Szent István-bazilika altemplomának falában kialakított sírhelyen helyezték végső nyugalomra a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökét. A temetés után hosszú sort alkotva vonultak el sírja előtt a tőle búcsúzó emberek.

**Forrás: Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fotó: Kovács Bence**

A béke lehetséges

Interjú Matteo Zuppi bíborossal

(Folytatás az 1. oldalról)

– A bazilika felszentelése 800. évfordulójának ünnepére érkezett Pannonhalmára. Mire tanít minket ez a hosszú ideje megőrzött hit, történelmi örökség?

– A történelem nem mozdulatlan, hanem változik, és az evangélium mindig a jelenhez szól. Korunk nehézségei, a megszokott kereszténység vége hozzá kell hogy segítsen minket ahhoz, hogy újra rátaláljunk az evangélium lényegére, és ösztönöznie kell a spirituális dimenzió keresését, ami mindig, változatlanul jelen van az életben. Nyolcszáz év alatt sok minden megváltozott. A nagy kérdés ma az: a globalizált világban eltévedt, számtalan félelem között élő embernek hogyan lehet segíteni abban, hogy az evangéliummal való találkozás által megtalálja önmagát.

– Mit jelent Szent Márton öröksége, aki maga is a béke-teremtés szentje?

– A béke szentje, mert az osztozás szentje. A gonoszság, a háború abból fakad, hogy az egyik ember nem ismeri el a másikat. Szent Márton felismeri, hogy a másik ember ugyanolyan, mint ő maga, és egybeköti annak sorsát a saját sorsával. Ez a béke: együtt gondolkodni. A háború, a megosztottság a másik ellenében gondolkodik, míg Szent Márton egységet teremt, osztozik másokkal. Megtanít minket

– Az Egyház aggódik a békéért, és minden lehetséges módon megpróbál segíteni, az emberség irányába terelni a folyamatokat. A háborút nem lehet emberivé tenni, csak a szörnyű következményeit lehet enyhíteni, és erőfeszítéseket tenni a párbeszédért, a békéért. Ferenc pápa nem törődik bele a háborúba. Nincs kész terve, de segíteni akar, ahogy lehet, mindenkit a béke keresésére ösztönözve.

– A Szentszék hangsúlyozza, hogy igazságos békére van szükség.

– A békének igazságosnak lennie. A béke eleve, önmagá-

mazták. Sok gyűlölködést, ellenségeskedést okozott. A béke és az igazságosság összekapcsolódik, olyan, mint a szíami ikrek, az egyik nélkül a másik is meghal. Valójában mély vágyakozás él az emberekben a béke iránt, sok gyűlölet alatt eltemetve. A háború félrevezeti az embert, ezért paradox módon jogosnak, igazságosnak gondolja, hogy háborúzik. Mégis, mindennek a mélyén a békére vágyik.

– Mit jelent az evangélium ösztönzésére folytatott békekeresés? Milyen szerepük van ebben a hívó embereknek személyesen, közösségként, egyházként?

hiszem, ez hatalmas előny, azonban túlságosan kevésbé élünk vele. Az Egyház nem részrehajló, nem támogatja egyik felet sem, csakis a békét támogatja. Az első, aki ezt világosan kimondta, XV. Benedek volt az első világháború idején. Elmondta mindenkinek, hogy a háború értelmetlen mészárlás. Mindenki megharagudott rá emiatt, mert azt akarták, hogy őket támogassa, hiszen a harcoló felek között mindegyik oldalon voltak katolikusok. És a pápa egyik fél mellé sem állt, hanem a béke oldalára állt. Ez nem könnyű, lemondással jár, sokkal könnyebb az egyik fél mellett állást foglalni. Az Egyház azonban mindig a béke

mára, régen lehetetlen volt úgy jönni, hogy nincsenek ellenőrzőpontok, nem kell kiszállni az autóból. A határok is leomolhatnak, ehhez azonban tenni kell. A gondviselés létezik, de ránk is szükség van. Bele kell adnunk magunkat, hogy mozgásba hozzuk, különben nem működik. Minden megváltozhat, ha hisszük, hogy lehetséges. A béke is lehetséges.

– Gimnazistákkal beszélget az interjú után. *Dio non ci lascia soli* (Isten nem hagy magukra minket) című könyvében idézi, amit VI. Pál mondott a fiataloknak: „Lelkesedéseitekkel építsetek egy mostaninál jobb világot!” Milyen reményt hozdoznak világunk számára a fiatal nemzedékek?

– Ma nehezebb nekik, mint akkor, mert a világ nagyon összetett, individualistábbak vagyunk. Nehezebb lelkesedéssel tekinteni a jövőbe, jobban látható a félelem, mint a jövő. Éppen ezért ma még inkább igaz ez a felhívás, hiszen a fiatalok képesek sokat tenni a világért, és tenniük is kell. Ha nem álmodunk egy igazságosabb világról, miközben a világunk tele van erőszakkal, gyűlölettel, akkor nem látjuk a jövőt.

– Az Olasz Püspöki Konferencia elnökeként a szinodust követően hogyan látja az Egyház előtt megnyíló utakat?

– Nyílnak új utak, és közben megvannak a megszokottak is, amelyek a lényegről szólnak. A mindenkor Egyház az, amely találkozik az aktuális emberiséggel. A szinodalitás nem valami extravagáns dolog Ferenc pápa részéről, és nem is valami pluszfeladat. A mai kihívásokra akar válaszolni, például egy olyan Egyházzal, amely nagy felelősséget ad a közösségnek, a szolgálatnak. Ha az Egyház túlságosan a papok és a hierarchia dolga, a közösség bevonása nélkül, akkor nincs jövője. Fontos a szinodalitás, mert az Egyháznak van mondanivalója a mai világ, a mai ember számára.

– Hogyan lehet tettekre váltani a szinodalitást az egyházmegyékből, az egyetemes Egyházban?

– Ez egy folyamat. Döntések születnek bizonyos témákban, és meg kell találni a megvalósítás módjait a különféle helyzetekben. Nehéz iránymutatást adni egymástól annyira különböző helyzetekre, olyan eltérő kultúrákra vonatkozóan, mint Európa, Ázsia, Afrika, Latin-Amerika. Vannak témák, amelyek még nyitva maradtak, például a női diakonátus vagy a pasztorális tanácsok döntési jogának kérdése. Az egyértelmű, hogy a plébános nem tehet mindent úgy, ahogyan ő gondolja. Meg kell találni az egyensúlyt, nem dönthet egyedül, ott van a közösség, együtt kell járni az úton. Sok munka vár még ránk.

– Hogyan tekint a hamarosan kezdődő szentévre?

– Nagy lehetőség, érzem benne a gondviselést. A pápa a remény témáját választotta, mert napjainkban hiányzik a remény, sok a félelem. Ha nincs jövő, a jelen nehezen elviselhető, hiszen mindent ma kell megszerezned, ma kell élned, és nem tudod, kiért, miért élj, te vagy a központja mindennek. Ha van jövő, akkor az áll a középpontban, aki utánad érkezik. Sok a háború, sok a félelem, kevés a remény, a múltban keressük a válaszokat, nem a jövőben, és ez nem

„

Ha az Egyház

túlságosan a papok

és a hierarchia dolga,

a közösség bevonása

nélkül, akkor nincs

jövője. Fontos

a szinodalitás, mert

az Egyháznak van

mondanivalója a mai

világ, a mai ember

számára

jó. A történelem ismeretére természetesen szükség van, de nem a múltat kell újraélni, hanem a jövőbe tekinteni. Az Egyháznak akkor van értelme, ha benne van a világban. Sokféleképpen teheti ezt, hiszen gondolhatnánk például, hogy a szerzetesek a világon kívül élnek, pedig valójában ők vannak leginkább belül a világban, mert értik a világot.

– Van-e olyan fontos téma, amiről nem ejtettünk szót?

– Európa. Lelket kell adni Európának. Amikor minden emberi joggá válik, mert csak én létezem, az én jogaim fontosak, és hiányzik a „mi”, akkor végül elveszítjük az „én”-t és a „mi”-t is. Mintha az élet ábécéjében megvédenél minden betűt, de közben nem véd meg magát az életet. Európa különleges, ez vitathatatlan. Ha mindenki csak elveszi belőle azt, ami az ő érdeke, akkor meggyengül, és valóban nincs jövője. Elvész egy nagy emberi bölcsesség, amelynek nagy része az evangéliumból származik. Enélkül csak az anyagiakat hajszoljuk, és ebbe belefáradunk. Túlságosan megosztottak vagyunk, nem tudunk közös döntéseket hozni, ezért nem haladuk előre, meggyengülünk, védekezésre épül a külpolitikánk. Európa a békét, a párbeszédet választotta a konfliktusok megoldására. Ha nem ragaszkodik ehhez, akkor a háború, az erősebb törvénye győz.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

Matteo Maria Zuppi bíboros, az Olasz Püspöki Konferencia elnöke – aki Ferenc pápa békeköveteként azért dolgozik, hogy véget érjen az ukrajnai háború – volt a vendége a pannonhalmi bencés közösségnek a Bazilika 800 emlékévi ünnepélyes lezárásán. Ebből az alkalomból a bencés gimnázium dísztermében a diákokkal is beszélgetett november 11-én.

arra is, hogy az irgalmas szeretet az Istennel való találkozás első módja. Aki szereti a felebarátját, Szent Mártonhoz hasonlóan, szeretetével – még ha öntudatlanul is – elvezeti a másikat ahhoz, hogy felismerje Jézus jelenlétét.

– Ferenc pápa békeköveteként éppen az osztozás szellemében járt Moszkvában, Ukrajnában, Amerikában, Kínában. Mit jelent ez a küldetés?

ban igazságos, mert véget vet a háború igazságtalanságának. A háború sok igazságtalanságot terem, kezdve azzal, hogy gyilkol, elveszi az életet. Ahhoz, hogy a béke valóban béke legyen, meg kell oldania a háború okait. Igazságosnak kell lennie, és biztosnak is, garantálnia kell az alkalmazását. A minszki egyezmény például a tartalmában valószínűleg igazságos volt, de nem adott biztonságot, hiszen nem alkal-

– Keresnünk kell a békét, hiszen ez az evangélium egyik útmutatása, a boldogság egyik útja: boldogok a béketeremtők; boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot. A keresztény embernek a béke emberének kell lennie, és ez nem fakultatív feladat. Nagy előnye az Egyháznak, hogy nem az érdek vezeti, nem akar anyagi hasznot, befolyást; az egyetlen érdeke a béke, az ember, a másik ember. Azt

mellett áll, hiszen a béke Isten egyik neve.

– Fiatalok óta a Sant'Egidio közösség tagja. Az Isten szavát követve végzett társadalmi felelősségvállalásnak milyen hatásai vannak a világban? Valóban minden megváltozhat?

– Minden megváltozhat, hinnünk kell benne, és látnunk is, hogy így van. Tegnap Bécsből érkeztem Pannonhal-

RÉGISÉG

RÉGISÉGEKET, hagyatékot, örökséget bútorokat, festményeket, herendi porcelánt, ezüstdíszeket, ékszereket, aranyműveket, szobrokat, karórákat, érméket, kiüntetések magas áron, készpénzért vásárolunk. T: 06/20-932-6495

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadáa elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmise Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapest és Egerben a következők napon: december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor élőben közvetíti a budapesti-városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszékesegyház, Eger, Pyrker tér 1.) a Szent István Rádió.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a **Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában** (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombatig, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felidítelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentsegimadas.szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.): december 5-én 16 órától 8-án 13 óráig ADVENTI lelkigyakorlat Osztie Zoltán atyával. December 12-én 18 órától 15-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Életszakaszok belső gyógyulása”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Istenképek címmel Tornyai Erika rscj kísérésével tartanak lelkigyakorlatot 18-25 év közötti fiataloknak Budapest, a Sacré Coeur Nővérek Forrás Lelkiségi Központjában (Budapest, XII., kerület, Mese u. 11.), november 29-én, pénteken 18 órától december 1-jén, vasárnap 14 óráig. Szeretettel várják az érdeklődőket.

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalomának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinknek való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.)

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
február 9-12. | 4 nap | 349.900 Ft/fő**ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA, CASCIABA ÉS ASSISIBE**
március 10-16. | 7 nap | 419.900 Ft/fő**MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT**
március 12-16. | 5 nap | 149.900 Ft/fő**FATIMAI ZARÁNDOKLAT**
március 12-17. | 6 nap | 414.900 Ft/fő**HÚSVÉT RÓMÁBAN**
április 17-21. | 5 nap | 374.900 Ft/fő**HÚSVÉT MEDJUGORJÉBAN**
április 17-21. | 5 nap | 139.900 Ft/fő**TAVASZI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA**
április 22-27. | 6 nap | 379.900 Ft/fő**LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL**
május 1-4. | 4 nap | 334.900 Ft/fő**ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA**
május 12-18. | 7 nap | 419.900 Ft/fő**VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA**
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető
a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. november 18.

ANTIK bútort, festményt, órát, régiséget, csillárt, HAGYATÉKOT veszek. Ingyen LOMTALANÍTOK. Kozák János T.: 06/30-735-0043

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házról is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. december 4., 18. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (kato.tegzes@gmail.com, 06/30-462-9272).

CSALÁDI LELKINAP

Sárváron a Szent László Katolikus Iskolában (Sárvár, Dózsa Gy. u.28-30.) 2024. november 23-án, szombaton 9 órától egyházmegyei családi lelkinapot szerveznek. Korosztályos gyermekprogramokkal, felnőtteknek szóló előadásokkal várunk mindenkit szeretettel. A 15 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök mutatja be.

LELKIPÁSZTORI NAPOK

„Szüntelenül imádkozzatok!” (1Tessz 5,17) – Lelkipásztori napok az ima évében címmel kerül megrendezésre az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napok Esztergomban, a Szent Adalbert Rendezvényközpontban (Esztergom, Szent István tér 10.) 2024. november 25., hétfő – 2024. november 27., szerda között. Részletes program, jelentkezés és bővebb információ: <https://oli.katolikus.hu/>. E-mail: oli@katolikus.hu T.: 06/30-640-1059 (munkanapokon 10-16 óra között).

EMLÉKMISE

Szent Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 108. évfordulójára emlékezünk a 2024. december 1-jén, vasárnap 19 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 18 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V., Egyetem tér/Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség tagjai. www.jezuskistestverei.hu, www.nazaret.hu

Wagner Viktória védőnőre, a Szociális Testvérek Társasága szerzetesére emlékezünk a Mennyei Atyához való hazatérésének 30. évfordulóján, december 5-én, csütörtökön 11–14 óra között. Szeretettel hívjuk mindazokat, akik személyesen, vagy a róla hallottak, látottak, olvasottak alapján ismerték és tisztelik Őt. 11 órakor koszorúzás a kiskundorozsmai temetőben (Szeged, Nyugati sor 7. Parcella, Szakas, Sor, Sir: 8, 0, 2, 6). 11.45 óra: Wagner Viktória emléktáblájának megkoszorúzása, Szeged, Szent János tér 6. 12 órakor megemlékezés, agapé a Petőfi Sándor Művelődési Házban (Szeged, Negyvennyolcas u. 12.). Kérjük, részvételi szándékát jelezze: az.info@mvssz.hu e-mail-címen, vagy a +36/20/212-1381-es telefonszámon. Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége, Főti Plébánia, „Jó, hogy vagy!” – Életvédők Szövetsége, Szociális Testvérek Társasága, Nemzeti Örökség Intézete, Boldog Ceferino Intézet

HÁLAADÓ MISE

Családban marad címmel hálaadó szentmise és dicsőítő szentségimádás lesz Budapest, a Terézvárosi Szent Család-templomban (Budapest, VI Szondi u. 67.) az egyházközségből elindult papi, szerzetesi és családok hivatásokért, valamint a közösségből elindult különböző életutakért. A 18 órakor kezdődő szentmisét Babos Áron jelenlegi plébános atya és a korábban itt szolgáló atyák mutatják be az Eucharistia együttes zenei szolgálatával, továbbá a Trüffel Quartet és a közösséghez korábban kapcsolódó zenészek és előadók közreműködésével. Elhangzik a tíz évvel ezelőtt komponált és a Mátyás-templomban bemutatott „Mise Gitáron” misekompozíció. A szentmisét dicsőítő, hálaadó szentségimádás követi. Az alkalom végén lehetőség nyílik a személyes találkozásra, beszélgetésre. Az esemény minden érdeklődő számára nyitott. Mindenkit szeretettel várunk!

IMAEST

Római Szent Filoména vértanú tiszteletére rendeznek imaestet Budapest, a Budai Ciszterci Szent Imre-templomban (Budapest XI., Villányi út 25.) november 25-én, hétfőn 17.45 és 19 óra között. A szertartást bemutatja: Kocsis Tamás dél-budai görögkatolikus szerzõlelkész. Bõvebb információ: <https://delbudaigorogkatolikusok.hu/>

Advent Máriával címmel elmélkedésekkel készülhetünk az ünnepre a budapesti Szent István király-bazilikában (Budapest, V. ker., Szent István tér) a decemberi vasárnapokon, a 18 órai szentmisék után. Témák: A Mennybe felvett Szűzanya mint az Egyház reményszállója, A Szeplőtelen Fogantatás, „Sion leánya – Jeruzsálem leánya”, Mária istenanya. Előadó: Kovács Zoltán helyettes plébános (budapest-szentistvánvárosi Szent István király-bazilika). Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várunk!

NYÍLT NAP

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (Budapest V., Piarista köz 1.) november 28-án, csütörtökön 9 és 12.30 óra között nyílt napot tart: bepillantás a főiskola életébe, találkozási lehetőség oktatókkal, beszélgetési lehetőség hallgatókkal. Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

ELŐADÁS

„Képz(e)l(t) beteg” címmel új előadás-sorozat indul a Pázmány Szabadegyetem keretében Budapest, a Pázmány Péter Katolikus

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Egyetem Jog- és Államtudományi Karán (Budapest VIII., Szentkirályi u. 28., Gy102-es terem) 2024. október 24. és november 28. között, csütörtök délelőttöként. „Életkorunkra, képzettségünkre és bármely más meghatározó adottságunkra tekintet nélkül, mindennapi életünk részét képezi az orvosokkal, az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolat, amelynek középpontjában a magunk vagy hozzátartozóink egészsége, élete és méltósága áll. A »Képz(e)l(t) beteg« című előadás-sorozat ezt a mindennapi, »laikus« gyakorlatot és tapasztalást segíti (jog)tudatossá és érthetővé tenni, megfogalmazva az etikai, teológiai, jogi és egyéb társadalomtudományi kérdéseket és dilemmákat. Mivel az e körben felmerülő kérdések és dilemmák jelentős részére nincs többségi, társadalomilag általánosan elfogadott válasz, így azokat az előadás-sorozat sem kívánja kétséget kizáró módon megválaszolni, de igyekszik olyan ismereteket, összefüggéseket és érveket felsorakoztatni, amelyek hozzásegíthetnek, hogy ne mi legyünk a megmosolyogni való »képzelt beteg« sajtát életünk színművében.” Bővebb információ: <https://ppke.hu/pazmany-szabadegyetem-jak-kepzett-beteg>

KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS

Zita királyné emléke és boldoggá avatása – Egy rendkívüli édesanya és feleség életútja és üzenete a mának címmel tartanak kerekasztal-beszélgetést november 24-én, vasárnap 16 órától a Budavári Beszélgetések következő alkalmán Budapest, a Budavári Nagyboldogasszony Plébánia emeleti dísztermében (Budapest I., Országház u. 14.). Résztvevők: Eröss Réka, a Zita Királyné Boldoggá Avatásáért Egyesület elnöke; Kovács Gergely, a Károly Király Imaliga magyar tagozatának vezetője; Nagy Norbert, Zita királyné boldoggáavatási eljárásának vice-

posztulátora. A beszélgetéshez kapcsolódva bemutatják a *Károly 20. – Király és hitvalló* című kötetet (szerkesztő: Kovács Gergely), amely Károly király boldoggá avatásának 20. évfordulója alkalmából a kanonizációs eljárás Posztulátori Irratára nyomán vázolja fel a hitvalló uralkodó életútját. A könyvben a boldoggá avatás pápai dekrétumai is olvashatók. A belépés díjtalan, regisztráció nincs. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

KIÁLLÍTÁS

„Istennek Kintses Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból Esztergomban, az Esztergom Főszékesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítást rendezte: Dobó Judit, Németh Boglárka, Ócsai Eszter.

KONCERT

Szent Cecília-mise és hangverseny lesz november 24-én, vasárnap Vácott, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Vác, Konstantin tér). A 18 órakor kezdődő szentmisét Marton Zsolt váci püspök mutatja be. A szentmisét követően, 19 órakor a székesegyház megnyitásának kulturális kísérőprogramjaként lesz a Cecília-hangverseny, ekkor elhangzanak: Kodály, Bárdos, Karai és Perosi művei, valamint Händel: *Koronázási anthemek* és Bach: *Kantáta korálok*. Közreműködnek: Reményi Anna énekművész, Bednarik Anasztázia orgonaművész, B. Nagy Tünde ütőhangszeres művész, Komlóssy Gábor, Kecskés Rudolf és Végh Tamás trombitaművészek, a Váci Székesegyházi Kórusiskola, a Dunakeszi Szimfonikus Zenekar, énekel a Váci Székesegyház Szent Cecília Kórusa, vezényel Varga László, a váci székesegyház karnagyja. Mindenkit szeretettel várunk!

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. november 18.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Várossy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrekto: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mik@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása: +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

AZ Új Ember KÖNYVESBOLT AJÁNLATA KARÁCSONYRA

AZ IMÁDSÁG ISKOLÁJA
Kilencrészes könyvsorozat
Ára kötetenként: 1990 Ft

ZARÁNDOKÚTIKÖNYV-SOROZATUNK

- Lourdes (3990 forint)
- Fatima (3990 forint)
- Medugorje (4490 forint)
- Róma (előkészületben)

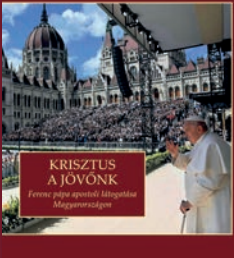
AZ EVANGÉLIUMOK NAGYKÖNYVE
Szentírás-magyarázat
Anselm Grün tollából
Ára kötetenként: 2990 Ft

TOVÁBBI AJÁNLATAINK

Gájer László
MINTÁZATOK
3490 Ft

KRISZTUS A JÖVŐNK
Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon
11 990 Ft

Vincenzo Paglia
ISTEN SZAVA
MINDEN NAPRA 2025
4990 Ft

Jelenits István
BETŰ ÉS LÉLEK
2990 Ft

Koncz Veronika
PÉNELOPÉ
HAJÓRA SZÁLL
1990 Ft

Ferenc pápa
A REMÉNY TANÚI
ÉS MAGVETŐI LEGYÜNK!
2300 Ft

ISTENI ÉS EMBERI
Szilágyi Szabolcs
prédikációi
2190 Ft

Annegret Fuchshuber
HOSSZÚ AZ ÚT
BETLEHEMBE
2990 Ft

Új Ember KIADVÁNYOK 50%-OS KEDVEZMÉNNYEL!

- Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val tizenöt napon át – 1490 helyett 745 forint
- Imádság ködben – 1990 helyett 995 forint
- Eucharisztia – Ajándék, jelenlét, titok – 2390 helyett 1195 forint
- Az iszlám mint kihívás – 2990 helyett 1495 forint
- Viharban – 2190 helyett 1095 forint
- A Te arcodat keresem, Uram – 3590 helyett 1795 forint
- Kelemen és a sebváltó – 3990 helyett 1995 forint
- A remény prófétája – 2390 helyett 1195 forint
- Az irgalmasság jelzőtüze – 2590 helyett 1295 forint
- Szent II. János Pál pápa: Önéletrajz – 3590 helyett 1795 forint
- Írás és hagyomány – 2900 helyett 1450 forint
- Mysterium fidei – 2190 helyett 1095 forint
- A szegények oldalán – 3490 helyett 1745 forint
- Irgalmasság – 3490 helyett 1745 forint
- Fürkesszétek! – 1190 helyett 595 forint
- Egy zarándoklat élményei – 3990 helyett 1995 forint
- Csodálatos madárvilág – 2980 helyett 1490 forint
- Ferenc pápa Buenos Airesről a Vatikánig (DVD) – 2190 helyett 500 forint
- Ők tizenketten – 4900 helyett 500 forint

Vásároljon 2025-ös Új Ember naptárat!

Új Ember Kalendárium 1890 Ft
Új Ember zsebnaptár 890 Ft
Liturgikus asztali naptár 790 Ft
Új Ember forgatós falinaptár 690 Ft
Egylapos falinaptár 60 Ft

Az Új Ember könyvesbolt ünnepi nyitvatartása

Hétfőtől péntekig:
9-től 18 óráig

November 30-án, szombaton: 9-től 17 óráig
December 7-én, szombaton: 9-től 17 óráig
December 14-én, szombaton: 9-től 17 óráig
December 21-én, szombaton: 9-től 17 óráig

Az utolsó nyitvatartási nap decemberben: 2024. 12. 23., hétfő, 9-től 16 óráig.

2024. 12. 24-től könyvesboltunk zárva tart.

Nyitás: 2025. január 9., csütörtök.

Webboltunkban történő vásárláskor a december 15-ig leadott megrendelések esetén csomagját még karácsony előtt kiszállítjuk. A december 20. után leadott megrendelések 2025. január 9. után kerülnek feldolgozásra.

KÖNYVESBOLTUNK ELÉRHETŐSÉGEI

Cím: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8., webáruházunk címe: bolt.ujember.hu

HÍREK KÉPEKBEN

• **A Kaposvári Egyházmegye** november 14-én csatlakozott a Katolikus Szociális és Gyermekvédelmi Szakellátásokat és Szolgáltatásokat Fenntartók Fórumához, amelyet idén áprilisban hozott létre a Katolikus Szeretetszolgálat (KSZ), a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és az ÁGOTA Közösség. A csatlakozásról szóló megállapodást Varga László kaposvári megyéspüspök és Vajda Norbert, a KSZ főigazgatója, a fórum elnöke írta alá.

• **Több mint hetven oktatási-intézmény-vezető és iskolalelkész** gyűlt össze a Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) és a Pasztorális Helynökség által szervezett szakmai napra a Püspökvác Látogató-és Rendezvényközpontban. Az első alkalommal megszervezett egyházmegyei találkozó célja az iskolákban, óvodákban felmerülő problémák és kihívások átbeszélése, valamint a jó gyakorlatok megosztása volt.

• **Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök** vezetésével, a Sant'Egidio közösség szervezésében ökumenikus imádságot tartottak korunk vértanújért november 12-én a budapesti Egyetemi (Kisboldogasszony-) templomban. Az imádságon részt vett és imádsággal szolgált Sajgó Szabolcs SJ, a testvéregyházak részéről Gonda László református lelkész, Fórizs Zsolt baptista lelkész, Dmitro Sziderenko ukrán ortodox pap.

Az emberi méltóság szószólója

Rudan Máriára emlékeztek a posztumusz Szent Márton-díjjal

„Meggyőződésem, hogy számos mai Márton ül itt közöttünk, és hogy mai díjazottjaink is közéjük tartoznak. Szent Márton örökösei korunkban” – mondta Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát a Szent Márton-díj átadásán november 15-én Pannonhalmán, a Szent Márton-bazilikában.

Idén a díjat az alapítók – a Pannonhalmi Főapátság, a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok és a Herendi Porcelánmanufaktúra – a Reménysugár a Dél-alföldi Hematológiai és Onkológiai Gyermekbetegekért Alapítványnak adományozták. Továbbá posztumusz részesült az elismerésben Rudan Mária (1982–2022), a Magyarországi Szerzeteselöljárók Konferenciájának Irodája Emberi méltóság projektjének egykori vezetője.

A díjakat Sulyok Tamás köztársasági elnök jelenlétében adták át. Hortobágyi T. Cirill főapát köszöntőbeszédében így fogalmazott: „Tours-i Szent Márton Krisztus-központú beszéde, szívének jósága, békéje és irgalma minden korban megérintette az embereket és meghatározta életüket. Meggyőződésem, hogy nekünk sincs más utunk, le kell vetnünk a régi embert ösztönös cselekedeteivel együtt, s jóságot, irgalmat és békét kell magunkra öltönnünk.”

Több mint két évtizedes hagyomány a Pannonhalmi Főapátságban, hogy a monostor védőszentje ünnepén Szent Márton-díjat adományoznak. A Pannonhalmi Főapátság, a Herendi Porcelánmanufaktúra és a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok annak érdekében alapította a kitüntetést, hogy hozzájáruljon nemzeti örökségünk, kulturális értékeink, továbbá a megvalósított szociális elkötelezettség minél jobb megismertetéséhez, kihasználja és egyúttal megőrizze a Pannon-térség egyedülálló adottságait, s elismerje az e célokat szolgáló kimagasló emberi teljesítményt.

Idén az alapítók arról is döntöttek, hogy posztumusz Szent Márton-díjjal emlékeznek

Rudan Máriára, a Magyarországi Szerzetes-elöljárók Konferenciájának Irodája Emberi méltóság projektjének egykori vezetőjére. Mária fájdalmasan fiatalon, férjét és három kisgyermekét hátrahagyva, tragikus hirtelenséggel hunyt el. Munkássága egybeforrott az emberi méltósággal. Értette és szolgálta ezt az ügyet. A Katolikus Pedagógiai Intézetben 2019 tavaszán zajlott az első ilyen tematikájú konferencia, ő ennek társszervezője, az Ignáci Pedagógiai Műhely akkori szakmai vezetője volt. Hozzászólásaiban nem vádaskodott, nem

ítélkezett, mert a legszelesebben értelmezte az emberi méltóságot.

Feladatát nem csupán a közvéleményben nagy visszhangot keltő szexuális visszaélések megelőzésében látta; minden más lelki vagy fizikai bántalmazással is foglalkozott, amely az emberi méltóságot sérti. Nagyon érzékeny volt mind Egyháza, mind az egyes emberek sérülékenysége iránt.

A legnehezebbet, a szemléletváltást szeretne volna előmozdítani. A kezdetektől műhelymunkákat vezetett diákoknak, hogy védeni tudják magukat és a sérülékenyeket. Tudta, hogy a sérülésektől senkit nem lehet megmeníteni, de a sebeket gyógyítani kötelességünk. Rudan Mária nevében házastársa, Csókay György (képünkön balra) vette át a kitüntetést.

Forrás: Pannonhalmi Főapátság
Fotó: Pintér Ádám/Pannonhalmi Főapátság

A válságtól az imáig

Megjelent Gájer László egyetemi tanár *Mintázatok – Vázlatok Egyházam jövőjéről és lehetőségeiről* című könyve

Gájer László egyetemi tanár, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának professzora ebben a kötetben a Katolikus Egyház helyzetét veszi górcső alá. Egyrészt elhelyezi a mai világban, másrészt azt is elemzi, milyen lehetőségei vannak az Egyháznak, és milyen kérdésekben kell utat mutatnia. A szöveg iránya sokat sejtet, hiszen a *válságtól* jutunk el végül az *imáig*.

A *Magyar Kurír Új Ember Kiadványok* sorozatában megjelent könyv bevezetőjében így ír a szerző: „Fellesleges lenne hosszasan taglalni a tüneteket annak belátásához, hogy valami nincs rendben körülöttünk. A válság érzete vesz körül bennünket, és néha olyan érzésünk támad, mintha egyenesen megbolondult volna a világ. Nehéz erkölcsi viszonyítási pontokat és kapaszkodókat találnunk, megfogytokoztak, akiket tekintélyként tisztelhetnénk. Úgy tűnik, ma még inkább igaz az, amit a krízisről szóló könyvében Hamvas Béla írt 1937-ben: »E válság az, ami egy későbbi kornak a mai időről azt fogja elmondani, ami benne a leglényegesebb.« Nem vagyok persze vészmadár, és nem állítom, hogy a régebbi korok ne lettek volna kevésbé összetettek, mint e mostani: napjaink tapasztalata inkább csak abban tér el, hogy megvannak a maga sajátos kihívásai.

Korunk politikai, erkölcsi és spirituális értelemben egyaránt válságjeleket mutat. Szellemi és társadalmi életünk egész struktúrája problematikussá vált. Miközben pedig a közhangulat felfokozott és mindennel szemben kritikus, alapvetően mégis minden súlytalan, üres-

nek és túlon túl sekélyesnek tűnik.

A jelenlegi válság ugyanakkor egy tágasabb horizonton is értelmezhető. Hamvas az idézett írásában azt is megállapítja, hogy a krízis nem a mi modern korunk kiváltsága. Sokkal inkább egy olyan határhelyzetnek értékelendő szerinte, amelyben az ember a legkönnyebben eszmélhet rá a valóság azon eszkatológiai rétegére, amely mindig is szervesen tartozott hozzá a létehez. Ilyen válságokban tárul fel az ember örök, eredeti léthelyzete, a mély egzisztenciális érintettség és a feszültség. Éppen ezért a válságról

való gondolkodás nemcsak a jelenlegi helyzet, hanem az ember mint olyan megértése miatt is fontos lehet. Tehát a válságról gondolkozva nem csupán annak okaira keressük a válaszokat, hanem az önismeret mélyebb szintjére is megpróbálunk eljutni.

Mostani kérdésfelvetéseimben nem töreksem rövid és leegyszerűsítő válaszokra csak azért, hogy megnyugtatónak tűnő javaslatokkal áltassam az olvasót. Alább majd néhány »mintázatot« szeretnék bemutatni csupán, amelyek segítettek nekem megérteni az Egyház általam tapasztalt valóságát, és kontúrokat teremtetek számomra egy olyan korszakban, amikor ezek igencsak elmosódtak.”

Gájer László: *Mintázatok – Vázlatok Egyházam jövőjéről és lehetőségeiről* című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban.

B. B.

A SZENT ANGÉLA FERENCES ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM ÉS A MAGYAR KURÍR SZERETETTEL MEGHÍVJA A

SZENT PILLANTÁSSAL

Fotókon a Magyar Katolikus Egyház tíz éve

CÍMŰ SAJTÓFOTÓ-KIÁLLÍTÁS
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA.

A fényképek *Merényi Zita* és *Lambert Attila* alkotásai.

IDŐPONT:

2024. DECEMBER 3.
KEDD, 10 ÓRA

HELYSZÍN:

SZENT ANGÉLA ISKOLA AULÁJA
(BP., II. KERÜLET, ADY ENDRE UTCA 3.)

FŐVÉDNÖK

ERDŐ PÉTER BÍBOROS, PRÍMÁS ÉS VERES ANDRÁS GYŐRI PÜSPÖK,
A MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA ELNÖKE

KÖSZÖNTŐT MOND

BERHIDAI PIUSZ OFM TARTOMÁNYFŐNÖK, FERENCES RENDTARTOMÁNY
SZALAI GÁBOR IGAZGATÓ, SZENT ANGÉLA FERENCES ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
KUZMÁNYI ISTVÁN IGAZGATÓ-FŐSZERKESZTŐ, MAGYAR KURÍR

AZ ÜNNEPI ESEMÉNYEN ZENAI SZOLGÁLATOT AD

MAGNIFICAT ZENEKAR (DOLHAI ATTILA, VARGA MÓNIKA ÉS LAMBERT ATTILA), MELYBE
BEKAPCSOLÓDIK AZ ISKOLA KÓRUSA

AZ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS DÍJMENTESEN MEGTEKINTHETŐ
2024. DECEMBER 3-20. KÖZÖTT MUNKANAPOKON, 8-19 ÓRÁIG.

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

